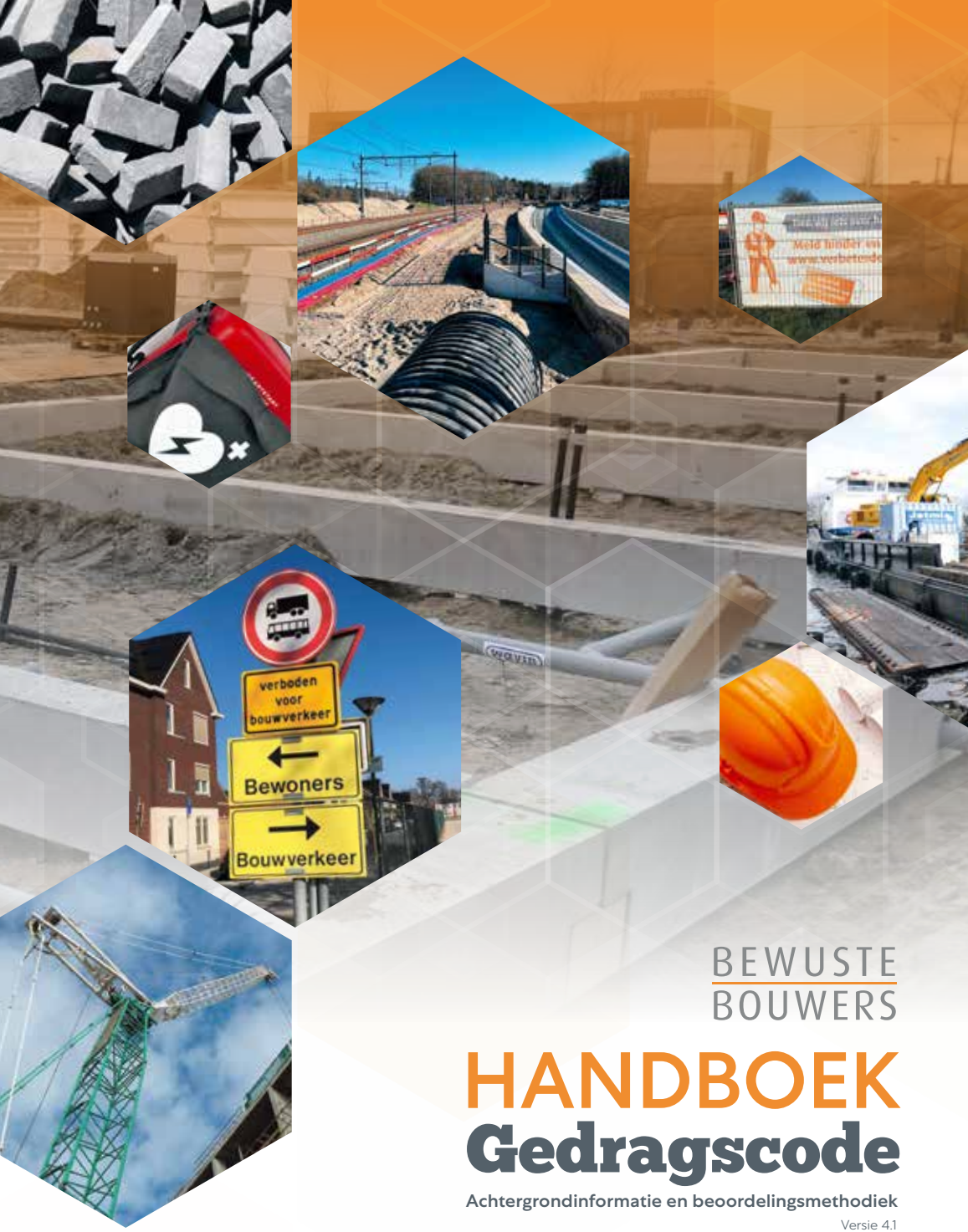

BEWUSTE
BOUWERS

HANDBOEK
Gedragscode

Achtergrondinformatie en beoordelingsmethodiek

Versie 4.1

Colofon
Dit is een uitgave van stichting Bewuste Bouwers.
Auteur: Marco Waarts
Eindredacteur: Kernteam Bewuste Bouwers
Vormgeving: Steenbergen Ontwerp Studio

Stichting Bewuste Bouwers
Zilverstraat 69
Postbus 942
2700 AX Zoetermeer
079 325 24 25
info@bewustebouwers.nl
www.bewustebouwers.nl

Bewuste Bouwers
@Bewustebouwers
Bewuste Bouwers
bewustebouwers

Stichting Bewuste Bouwers
De missie van Bewuste Bouwers is het verbeteren van het imago van de bouw. We zijn aanjager: we willen de bouwwereld een impuls geven. Het instrument dat we hiervoor gebruiken is de Bewuste Bouwers gedragscode. Daarmee dragen we bij aan de professionalisering van de bouwsector op het raakvlak van de bouwplaats en haar omgeving. Met praktische tips, inspiratie en suggesties maken we van beleid praktijk.

Stichting Bewuste Bouwers en doel van de stichting

Stichting Bewuste Bouwers geeft de bouwwereld een positieve impuls. Onze drijfveer is om professionaliteit zichtbaar te maken en de uitwisseling van de rijkdom aan ideeën en ervaringen die bij bouwbedrijven bestaat aandacht te geven door te delen en te stimuleren. Het effect: een imago dat zich continu blijft verbeteren.

Wij geloven dat een beter imago zichtbaar wordt bij de bouwplaats. Bij het bouwhek houdt de wereld niet op, maar begint hij juist. Wij zijn ervan overtuigd dat het publiek de maatschappelijke bijdrage van een bouwbedrijf herkent als deze netjes werkt, rekening houdt met de omgeving, actief communiceert met betrokkenen en zorg voor het milieu en medewerkers heeft. Bewuste Bouwers formuleert daarom heldere uitgangspunten op deze gebieden, stimuleert deze actief in de bouwsector en zorgt voor uitwisseling van kennis en ervaring.

Hinder voor de omgeving is bij bouw- en infraprojecten niet altijd uit te sluiten. De manier waarop een bouwer te werk gaat – en de hinder en hinderbeleving probeert te beperken – bepaalt dan ook de acceptatie in de omgeving en daarmee ook het imago van de bouwsector als geheel. Veel bouw- en infrabedrijven zetten de laatste jaren hoog in op goed omgevingsmanagement, vanuit de overtuiging dat deze manier van werken ook bijdraagt aan een beter rendement. Het is immers niet voor niets dat steeds meer opdrachtgevers hoge eisen stellen op dit gebied en goed omgevingsmanagement soms zelfs expliciet belonen.

Inhoudsopgave

Bewuste Bouwers gedragscode **4**

1. Over de Bewuste Bouwers gedragscode **6**
1.1 Waarom bewust bouwen 7
1.2 Vergroten bewustzijn 7

2. Deelname **8**
2.1 Bedrijfsdeelname 9
2.2. Projectdeelname 9
2.3 Bouwcombinaties 9

3. Toepassing **10**
3.1 Implementatie in de organisatie 11
3.2 Profilering als Bewuste Bouwer 11
3.3 Opdrachtgevers 11
3.4 Onderaannemers en leveranciers 13
3.5 Nevenaannemers 13
3.6 Stagiairs/leerlingen 15

4. Toetsing **16**
4.1 Audit 17
4.2 Mysteriebezoek 17
4.3 Verbeterdebouw.nl 18
4.4 BREEAM 19
4.5 Non-conformiteit 19
4.6 Auditors gemonitord 19

5. De normkaarten **20**
5.1 Maatwerk 21
5.2 Andere certificeringen en beleidsnormen 21
5.3 Restricties vanuit de opdrachtgever 22

6. Interpretatie **24**
6.1 Omgeving 28
6.2 Veilig 32
6.3 Vakmensen 38
6.4 Milieu 42
6.5 Verzorgd 46

7. Opbouw scores **50**
7.1 Scoreopbouw 51
7.2 Op de norm 51
7.3 Boven de norm 51
7.4 Onder de norm 52
7.5 Best Practices 52
7.6 Goede Voorbeelden 53

Bijlagen
A. Normkaarten
B. Voorbeelden auditscore
C. Non-conformiteitprocedure

Bewuste Bouwers gedragscode

Een Bewuste Bouwer is het visitekaartje van de bouwsector en zet de gedragscode in op haar projecten en werkt zo op een omgevingsbewuste, veilige, minder milieubelastende en verzorgde wijze.

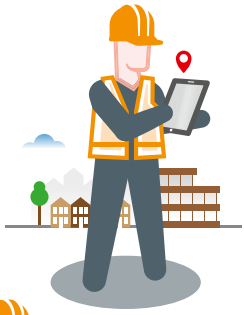

Omgeving

Een Bewuste Bouwer probeert hinder voor en hinderbeleving van de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Bouwplaats medewerkers zijn zich bewust van de impact van hun handelen op mens, flora en fauna in de omgeving. Zij communiceren proactief voorafgaand en tijdens de bouw en gaan zorgvuldig om met vragen, klachten en tips vanuit de omgeving.

Veilig

Een Bewuste Bouwer draagt bij aan de zorg voor de veiligheid op de bouwplaats en richt zich met name op de omgeving van de bouwplaats. Middels een stakeholdersanalyse wordt duidelijk welke partijen hierbij zijn betrokken. De medewerkers op de bouwplaats zijn zich bewust van de eigen veiligheid, de veiligheid van anderen op de bouwplaats en de veiligheidsrisico's voor de directe omgeving en stralen dit uit.

Vakmensen

Een Bewuste Bouwer heeft aandacht voor de ontwikkeling, veiligheid, gezondheid en welzijn van de bouwplaats medewerkers en houdt rekening in alle communicatie-uitingen met de verschillende doelgroepen, zowel op de bouwplaats als naar de omgeving. Bouwplaats medewerkers dragen bij aan het imago van de bouw. Bouwplaats medewerkers zijn het visitekaartje van de bouwplaats en van de bouwsector en zijn een rolmodel voor toekomstige instroom vakmensen.

Milieu

Een Bewuste Bouwer werkt milieubewust. Het bouwbedrijf heeft een beleidslijn om de impact op het milieu te minimaliseren. Het bouwbedrijf neemt maatregelen en faciliteert de bouwplaats om op minder milieubelastende wijze te bouwen, ook ten aanzien van de omgeving.

Verzorgd

Een Bewuste Bouwer werkt ordelijk. De bouwplaats maakt, gezien vanuit de omgeving, een nette indruk. Op en rond de bouwplaats is het opgeruimd en vrij van zwerfafval. Dit resulteert in een verzorgd uitziende bouwplaats, toegangswegen en afzettingen. Materiaal en materieel zijn opgeruimd, schoon, heel en onderhouden.

1

Bewuste Bouwers gedragscode

De Bewuste Bouwers gedragscode geeft richting aan de wijze waarop op de bouwplaats bewust kan worden gebouwd. Omgevingsmanagement, maatschappelijk verantwoord ondernemen, veiligheid, vakmanschap en duurzaamheid zijn thema's die, naast wet- en regelgeving en innovaties in techniek, een belangrijke rol innemen bij bouw- en infraprojecten.

Een Bewuste Bouwer onderscheidt zich met zijn bouwplaats op de genoemde thema's. In de uitvoeringsfase wordt dat het beste zichtbaar. Een bouwplaats is namelijk geen wereld op zichzelf, een bouwplaats is onderdeel van de samenleving.

1.1 Waarom bewust bouwen

Een drukke omgeving, mondige buren, hoge verwachtingen, kwetsbare natuur en compactere werkterreinen vragen steeds meer van bouw- en infrabedrijven tijdens de uitvoering. De Bewuste Bouwers gedragscode richt zich op de bouwplaats en op de omgeving van de bouwplaats. De gedragscode biedt het hele team, van timmerman tot projectmanager, concrete handvatten hoe zij bewust met oog voor omgeving, veiligheid, collega-bouwplaats medewerkers, milieu en verzorgdheid kunnen werken. Of wel: *Bewuste Bouwer, Beste Buur*.

1.2 Vergroten bewustzijn

Vergroten van het bewustzijn en blijvend verbeteren is wat een Bewuste Bouwer conform de gedragscode nastreeft. Met als doel dat hinder en hinderbeleving zoveel mogelijk worden beperkt, zodat iedere bouwplaats een *Beste Buur* kan zijn.

De gedragscode helpt het bewustzijn van bouwplaats medewerkers te vergroten over de impact die zij hebben op:

- de omgeving waar mensen wonen, werken en recreëren;
- het milieu bij het uitvoeren van het werk;
- de collega-medewerkers: goede zorg voor de bouwplaats medewerkers tijdens de uitvoering van het project.

Dit alles is ondergebracht in 5 pijlers: Omgeving, Veilig, Vakmensen, Milieu en Verzorgd. De pijlers zijn uitgewerkt in normkaarten met eisen voor de onderdelen Maatregelen en Bewustwording & Communicatie. Praktische tips en suggesties hoe invulling kan worden geven aan de gedragscode staan opgesomd in paragraaf 6.1 tot en met paragraaf 6.5 van dit handboek.

Bewuste Bouwers bezoekt de bouwplaats tijdens de uitvoeringsfase voor audits en mysteriebezoeken. Via www.verbeterdebouw.nl wordt gekeken naar het soort meldingen en de snelheid van reageren vanuit de bouwplaats verantwoordelijken.

Dit handboek geeft tips en richting aan de interpretatie van de gedragscode. Praktische informatie vanaf de aanmelding van de bouwplaats tot en met de toetsing door auditors of mysteriebezoekers en afronding van het project. Tevens staat in het handboek het toetsingsproces beschreven.
Meer informatie staat op www.bewustebouwers.nl. Bouwplaatsen die de gedragscode op dit moment toepassen zijn ook te vinden op www.verbeterdebouw.nl.

2

Deelname

Iedere bouwplaats in het publieke domein dat de uitvoering in gaat, kan zich aanmelden bij Bewuste Bouwers. De Bewuste Bouwers gedragscode inzetten kan op meerdere manieren.

2.1 Bedrijfsdeelname

Bedrijfsdeelnemers betalen een jaarlijkse bijdrage afhankelijk van de bedrijfsomzet en de behoefte aan het aantal te auditeren bouwplaatsen. Van bedrijfsdeelnemers wordt verwacht dat zij de gedragscode invoeren in hun bedrijfsprocessen en -cultuur. Bouwplaatsen van bedrijfsdeelnemers worden steekproefsgewijs geaudit en/of bezocht door een mysteriebezoeker. Op verzoek kunnen extra audits uitgevoerd worden.

2.2 Projectdeelname

Projectdeelnemers, die geen bedrijfsdeelnemers zijn, melden een specifieke bouwplaats aan. De jaarlijkse projectbijdrage is afhankelijk van de projectomvang. Bouwplaatsen van projectdeelnemers worden gedurende het bouwproces ieder jaar geaudit en steekproefsgewijs bezocht door een mysteriebezoeker.

2.3 Bouwcombinaties

Bouwplaatsen aangemeld door bouwcombinaties worden geregistreerd als projectdeelnemer, ongeacht één of meerdere partijen die gezamenlijk als bouwcombinatie optreden reeds bedrijfsdeelnemer is. De jaarlijkse projectbijdrage is afhankelijk van de projectomvang en wordt in rekening gebracht bij de bouwcombinatie. De bouwplaats wordt gedurende het bouwproces ieder jaar geaudit en steekproefsgewijs bezocht door een mysteriebezoeker.

Projectcertificaten

Ieder aangemeld project ontvangt een (bouwplaatsgebonden) projectcertificaat waarmee de bouwplaats verantwoordelijke kan aantonen bij opdrachtgevers en binnen de eigen organisatie, dat de gedragscode wordt toepast op de bouwplaats. Dit certificaat is te downloaden op www.bewustebouwers.nl. De certificaten worden per kalenderjaar vrijgegeven. Een meerjarig project kan dus ieder jaar een actueel projectcertificaat downloaden.

Standaard promotiemateriaal

Het standaard promotiemateriaal, bestaande uit een gratis bouwhekbanner, posters en handboek, is na aanmelding te verkrijgen via www.bewustebouwers.nl. Het is mogelijk om tegen vergoeding extra bouwhekbanners en ander promotiemateriaal bij te bestellen. Dit kunnen ook gepersonaliseerde bouwhekbanners en posters zijn.

Meer informatie over deelname en tarieven is terug te vinden op de website van Bewuste Bouwers.

3

Toepassing

Met de aanmelding van de bouwplaats bij Bewuste Bouwers onderschrijft de deelnemer de gedragscode. Bouwplaats medewerkers gaan aan de slag met het handboek, de normkaarten en de werkkaarten. Zij geven op en rond de bouwplaats specifieke invulling aan de gedragscode.

Actief invoeren

Voor de omgeving is het niet altijd direct zichtbaar wie precies verantwoordelijk is voor welk deel van de bouwplaats. Zij koppelt de (bedrijfs-)naam van de hoofdaannemer aan het project en de bouwplaats. Neem als hoofdaannemer verantwoordelijkheid en voer de gedragscode actief in!

3.1 Implementatie in de organisatie

Door de gedragscode op te nemen in het MVO-beleid en/of het kwaliteitsmanagementsysteem is het werken volgens de gedragscode procesmatig geborgd. Bedrijfsdeelnemers ontvangen kwartaalcijfers over de prestatie van de bewuste bouwplaatsen en kunnen dit verwerken in de eigen cijfers en ambities. Bedrijfsbrede trainingen, toolbox meetings en workshops zorgen voor bewustwording en gedragsverandering bij de bouwplaats medewerkers en stagiairs/leerlingen. Met deze middelen kunnen bouwplaatsen zich onderscheiden. Op de website staat meer informatie over de mogelijkheden van Bewuste Bouwers trainingen. Uiteraard vraagt de invulling van de gedragscode maatwerk per bouwplaats. Het bouwbedrijf stelt kennis en middelen ter beschikking aan de bouwplaats medewerkers, zodat zij op een juiste manier invulling kunnen geven aan de gedragscode.

3.2 Profilering als Bewuste Bouwer

Naast het positieve effect van een Bewuste Bouwer op de bouwplaats en op de directe omgeving, en daarmee op het imago van het bedrijf, is het waardevol om de bouwplaats te profileren als Bewuste Bouwer. Hiermee wordt zichtbaar gemaakt dat aandacht is voor meer dan alleen het feitelijke bouwen. Maatschappelijk verantwoord ondernemen en omgevingsmanagement krijgen duidelijk aandacht. Hoe beter dat zichtbaar is, hoe meer de waarde van bewust bouwen herkend en erkend wordt. Een bedrijf kan zich profileren als Bewuste Bouwer door deelname aan Bewuste Bouwers te benoemen in alle vormen van communicatie, toolbox meetings, tijdens contractbesprekingen en/of inkoopgesprekken en ophangen van promotiemateriaal en projectcertificaat. Bedrijfsdeelnemers kunnen de resultaten uit de kwartaalrapportages in hun jaaroverzicht gebruiken.

3.3 Opdrachtgevers

Opdrachtgevers kunnen de Bewuste Bouwers gedragscode opnemen in hun aanbesteding en/of contract met de markt. De Bewuste Bouwers gedragscode kan op verschillende manieren meegenomen worden in het aanbestedingsproces. Voorbeelden staan op de website www.bewustebouwers.nl.

Als een bouwbedrijf nog geen deelnemer is, betekent dit niet dat een opdrachtgever deze uitsluit als gevraagd wordt naar aanmelding van de bouwplaats bij Bewuste Bouwers. Alle bouwbedrijven kunnen hun bouwplaats aanmelden bij Bewuste Bouwers, zolang zij zich committeren aan de gedragscode.

Een bouwbedrijf of -plaats kan samen met de opdrachtgever invulling geven aan de Bewuste Bouwers gedragscode. Bespreek de genomen maatregelen en het effect ervan. Deel de audit- en mysterieverslagen van Bewuste Bouwers of nodig

de opdrachtgever eens uit om deel te nemen aan een Bewuste Bouwers toolbox meeting, workshop of audit. Het betrekken van de opdrachtgever bij de invulling van de gedragscode vergroot de herkenning en erkenning van de waarde van bewust bouwen.

3.4 Onderaannemers en leveranciers

Bewust bouwen doe je niet alleen. Op iedere bouwplaats wordt gewerkt met onderaannemers en leveranciers. Alle betrokken partijen hebben invloed op de mate waarin de bouwplaats als *Beste Buur* wordt ervaren. In contracten met onderaannemers en leveranciers wordt opgenomen dat een onderaannemer of leverancier zich moet committeren aan de Bewuste Bouwers gedragscode. Betrek onderaannemers en leveranciers door onder andere uit te leggen waarom bewust bouwen voor de bouwplaats belangrijk is en waarom voor een bepaalde route gekozen is. Laat ze deelnemen aan toolbox meetings en stimuleer goed gedrag door bijvoorbeeld positieve feedback te geven of een ludieke competitie te organiseren.

3.5 Nevenaannemers

Sommige opdrachtgevers zetten een project in delen op de markt. Daarbij krijgt één van de bouwbedrijven de coördinatieplicht. Een omwonende, weggebruiker of voorbijganger ziet het project en de bouwplaats als één geheel. Als een nevenaannemer van een Bewuste Bouwer er een 'potje van maakt', heeft dat negatief effect op de Bewuste Bouwer. Als tussen de coördinerend aannemer en nevenaannemer(-s) geen contractuele relatie is, kan het lastig zijn voor een Bewuste Bouwer om de nevenaannemer(-s) mee te krijgen in het

onderschrijven van de gedragscode. Mogelijkheden om de nevenaannemer(-s) te betrekken:

- Stem met de opdrachtgever af, waarom de bouwplaats is aangemeld bij Bewuste Bouwers en wat het voor de opdrachtgever oplevert als alle betrokken bouwbedrijven aangestuurd worden op bewust bouwen.
- Laat nevenaannemer(-s) deelnemen aan een toolbox Bewuste Bouwers op de bouwplaats.
- Registreer klachten om nevenaannemer(-s) te wijzen op de opmerkingen die de bouwplaats krijgt. Het voorleggen van klachten aan de opdrachtgever helpt ook de opdrachtgever in de overtuiging van de kwaliteit van de gedragscode.
- Stimuleer goed gedrag door bijvoorbeeld positieve feedback te geven of een ludieke competitie te organiseren.

Daarnaast kan de opdrachtgever contractueel met alle bouwbedrijven vastleggen dat de bouwplaats is/wordt aangemeld bij Bewuste Bouwers en dat ook zij zich moeten committeren aan de gedragscode van Bewuste Bouwers.

3.6 Stagiairs/leerlingen

Als een deelnemer een erkend leerbedrijf is, kunnen op de aangemelde bouwplaats stagiairs van voltijdopleidingen en/of BBL-leerlingen aanwezig zijn. Het bouwbedrijf, dit kan ook een onder- of nevenaannemer zijn, biedt stagiairs en leerlingen de gelegenheid om onder begeleiding van een leermeester of begeleidend vakman hun opdrachten uit te voeren en werkervaring en vakkennis op te doen. De bouwplaats verantwoordelijken laten deze stagiairs en leerlingen kennisnemen van de gedragscode van Bewuste Bouwers en betrekken hen bij het invulling geven aan de gedragscode. Hiermee wordt de herkenning en erkenning van de waarde van bewust bouwen bij stagiairs en leerlingen vergroot. Deel daarnaast de audit- en mysterieverslagen en/of laat ze deelnemen aan een Bewuste Bouwers toolbox meeting, workshop of audit.
Wees een rolmodel voor de toekomstige instroom vakmensen!

4

Toetsing

Om te weten in welke mate een Bewuste Bouwer zich onderscheidt, worden bouwplaatsen getoetst. De toetsing bestaat uit drie elementen: audits, mysteriebezoeken en feedback van omwonenden, weggebruikers of voorbijgangers via www.verbeterdebouw.nl. Dit totaalpakket van toetsingsmomenten gedurende de looptijd van een project zorgt voor een compleet beeld van de invulling van de gedragscode op de bouwplaats.

Afhankelijk van de overeenkomst die het bouwbedrijf met Bewuste Bouwers heeft, wordt een bouwplaats getoetst.

- Bedrijfsdeelname: steekproef 20% audit/mysterie
- Bedrijfsdeelname: steekproef 50% audit/mysterie
- Bedrijfsdeelname: 100% audit/mysterie
- BREEAM-projecten: 100% audit
- Projectdeelname: 100% audit en steekproef mysterie
- Bouwcombinatie: 100% audit en steekproef mysterie

4.1 Audit

De auditor plant de audit in overleg met de bouwplaats verantwoordelijken. Dit zijn vaak de projectleider, uitvoerder, werkvoorbereider, BREEAM-expert of omgevingsmanager. In de praktijk blijkt dat met twee vertegenwoordigers van de bouwplaats een compleet beeld van de invulling van de gedragscode op de bouwplaats te krijgen is. Een audit verloopt in hoofdlijnen als volgt:

- Eerste indruk die de auditor krijgt bij aankomst van de bouwplaats (verzorgd, veilig, beschikbare informatie).
- Introductie audit en project in de bouwkeet/het kantoor (raakvlakken andere certificeren, bijzondere omstandigheden).
- Ronde over en rond de bouwplaats (alle pijlers worden bekeken en besproken).
- Afronding in de bouwkeet/het kantoor met een samenvatting van de bevindingen en vervolg.

Binnen twee weken na de audit ontvangen de bouwplaats verantwoordelijken het auditverslag. De bevindingen worden met tekst en foto's vastgelegd, eventueel aangevuld met tips en/of verbeterpunten.

Een bouwplaats kan ook een extra audit aanvragen bij Bewuste Bouwers als daar zelf de noodzaak van wordt ingezien.

4.2 Mysteriebezoek

Van start tot en met oplevering is een aangemelde bouwplaats een Bewuste Bouwplaats. Daarom ontvangen bouwplaatsen mysteriebezoeken. Dat kan op ieder moment van de week zijn, tijdens kantooruren, in het weekend of in vakantieperiodes. Een mysteriebezoeker gaat onaangekondigd naar de bouwplaats en kijkt vanuit de positie van de omgeving, hoe invulling wordt gegeven aan de gedragscode. De bevindingen worden met tekst en foto's vastgelegd. De bouwplaats verantwoordelijken ontvangen het verslag met bevindingen, eventueel aangevuld met tips en/of verbeterpunten. Tips die niet op te pakken zijn, omdat er bijvoorbeeld met wegbeheerder of buren andere afspraken zijn gemaakt, mogen als gezien worden beschouwd. Bedenk wel dat alle constateringen voor een omwonende, weggebruiker of voorbijganger bij de bouwplaats horen. Pak de opmerkingen en suggesties serieus aan om de beleving van de bouwplaats in de omgeving verder te verbeteren.

4.3 Verbeterdebouw.nl

Omwonenden, voorbijgangers en geïnteresseerden kunnen 24 uur per dag, 7 dagen per week meldingen (vragen, klachten, tips of opmerkingen) plaatsen via de website www.verbeterdebouw.nl of via de VerbeterDeBouw-app. Transparant, laagdrempelig en een continu proces. De meldingen én de reactie van het bouwbedrijf op de melding zijn voor iedereen zichtbaar. Op www.verbeterdebouw.nl is de bouwplaats gedurende de looptijd van het project zichtbaar. Na de opgegeven einddatum van het project wordt de bouwplaats automatisch van de website gehaald. Verandert de start- en/of einddatum van een project, geef dit door via info@bewustebouwers.nl.

Belangrijk is dat de contactgegevens (naam contactpersoon, e-mailadres en telefoonnummer) van de bouwplaats door het bouw- of infrabedrijf actueel worden gehouden. Actuele gegevens voorkomen vertraging in het doorsturen van de melding. Zijn er wijzigingen, geef deze direct door.

Melding website

Iemand doet een melding (vraag, klacht, tip of compliment) via www.verbeterdebouw.nl. Na versturen van de melding ziet de melder op het beeldscherm dat de melding verstuurd is.

Melding naar bouwplaats

Bewuste Bouwers stuurt de melding door naar het e-mailadres van de contactpersoon van de bouwer. Hierin staan de melding, contactgegevens en een link naar de melding op de website.

Terugkoppeling naar melder en op Verbeterdebouw.nl

Bouwplaats verantwoordelijke reageert binnen 2 werkdagen op de melder. Dit kan door de link uit de mail van de melder te volgen. In de reactie zit eventueel actie en een termijn van uitvoering van de actie. Pas na plaatsen van de reactie op www.verbeterdebouw.nl is de melding afgehandeld. Melding en reactie blijven zichtbaar op VerbeterDeBouw gedurende de looptijd van het project.

4.4 BREEAM

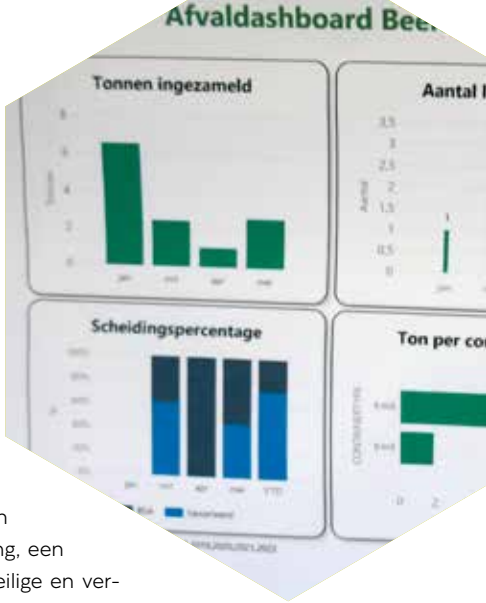

BREEAM-NL is een instrument om integraal de duurzaamheid van nieuwe gebouwen, bestaande gebouwen, gebieden en sloopprojecten te meten en te beoordelen. In BREEAM-NL wordt niet alleen het eindproduct gewaardeerd, maar gaat het ook om het proces naar het product. De credit MAN2, Bouwplaats en Omgeving, richt zich op de uitvoering. Het bouwbedrijf dient zich op meerdere vlakken te onderscheiden: een veilige toegang, een goede buur, milieubewust en een veilige en verantwoorde werkomgeving.

En dat zijn precies de raakvlakken met de Bewuste Bouwers gedragscode. Daarom kunnen punten voor de credit MAN2 gehaald worden met deelname aan Bewuste Bouwers. Binnen de credit MAN2 kunnen 1 of 2 punten gescoord worden. Wanneer 60% van de Bewuste Bouwers gedragscode wordt gescoord, krijgt het project 1 punt, wanneer 80% gescoord wordt, krijgt het project 2 punten. De ervaring leert dat extra inspanning geleverd moet worden om 2 punten te behalen. Het Bewuste Bouwers projectcertificaat en het auditverslag dienen als bewijslast.

4.5 Non-conformiteit

Het kan zijn dat een bouwplaats niet aan de norm voldoet en naar het oordeel van de auditor ook niet over voldoende compensatie vanuit boven de norm of over andere invullingen beschikt. De auditor kan dan stichting Bewuste Bouwers adviseren de non-conformiteitsprocedure te starten. Deze procedure is opgenomen in bijlage C. De opbouw van de score is toegelicht in hoofdstuk 7 van dit handboek.

4.6 Auditors/mysteriebezoekers gemonitord

Auditors en mysteriebezoekers worden ingewerkt en hun kwaliteit en de verslagen worden voortdurend gemonitord en bewaakt. Belangrijk is de continue afstemming die plaatsvindt over de geconstateerde maatregelen. Zo worden de verslagen getoetst door de coördinerend auditor. Minimaal twee keer per jaar worden auditors-/mysteriebezoekersbijeenkomsten georganiseerd om de kennis en kunde bij te spijkeren en ervaringen te delen.

5

De normkaarten

5.1 Maatwerk

De normkaarten geven eisen (handvatten) voor de invulling van de Bewuste Bouwers gedragscode op de bouwplaats (zie bijlage A). Ieder project, iedere bouwplaats en iedere omgeving is anders. Dat vraagt van het bouwbedrijf maatwerk per bouwplaats. Welke werkzaamheden vinden plaats, zijn er verschillende fases die specifieke maatregelen vragen, hoe ziet de omgeving eruit, wie zijn de buren en hoe wordt het raakvlak van de bouwplaats met de omgeving gemanaged? De normkaarten geven ruimte om maatwerk te realiseren. Daarom zijn de normkaarten geen checklists.

Voorbeelden van maatwerk:

- Een grote bouwplaats met veel medewerkers formeert een afvaardiging van de verschillende disciplines en onderaannemers en betrekt ze in de bewustwording en gedragsverandering. Om de gedragscode over te brengen op de andere medewerkers geven de verantwoordelijken van de bouwplaats specifieke handvatten mee.
- Een bouwplaats in een drukke stedelijke omgeving kan kiezen voor een informatiecentrum om te communiceren met de omgeving, terwijl een bouwplaats in een landelijk gebied met een handvol buren kiest voor een maandelijkse kop koffie met de buren.
- Een infraproject dat een aantal kilometers bestrijkt of waar op verschillende locaties aan de slag is in een wijk, kijkt welke maatregelen nodig zijn per locatie. De ene locatie ligt in een weiland en kent geen buren. Hier hoeft wellicht geen bouwhek geplaatst te worden, maar is een dranghek voldoende. De andere locatie ligt langs een drukke weg en dus zijn bouwhekken, bebording, e.d. een must om de omgeving veilig te houden.

5.2 Andere certificeringen en beleidsnormen

Veel bouw- en infrabedrijven hebben diverse certificeringen en beleidsnormen, die raakvlakken hebben met de Bewuste Bouwers gedragscode. Een auditor bespreekt tijdens een audit hoe deze certificeringen en het beleid zich concreet vertalen in de uitvoering van het project op de bouwplaats.

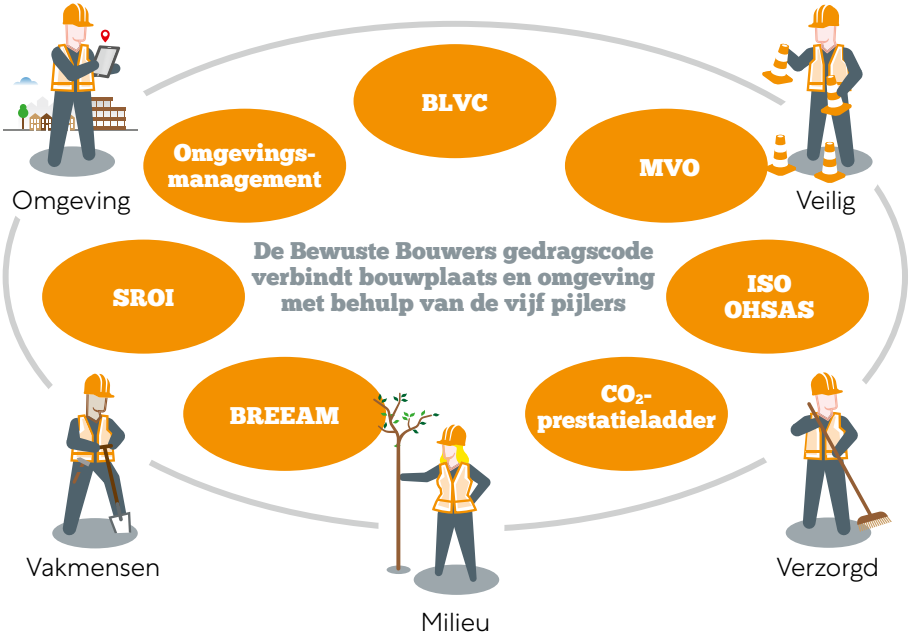

5.3 Restricties vanuit de opdrachtgever

Sommige bouwplaatsen krijgen vanuit de opdrachtgever contractueel restricties opgelegd, waardoor zij mogelijk beperkt worden in het maximaal toepassen van de gedragscode. Vaak gaan de restricties over het communiceren met de omgeving.

Restricties vanuit de opdrachtgever ontslaan een bouwplaats niet van de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de gedragscode. Welke informatie kan worden aangeleverd bij de opdrachtgever met de vraag om dit aan de omgeving te communiceren? Op welke wijze kunnen opmerkingen, klachten en complimenten die direct ontvangen worden meegegeven worden aan de opdrachtgever? Wees creatief hoe, met inachtneming van de restricties, in de geest van de gedragscode gewerkt wordt en betrek de opdrachtgever daarbij.

Veemhuis
LOOX

WAAROM

Een Bewuste Bouwer is het **visitekaartje** van de **bouwsector**, zet de **gedragscode** in en werkt op die manier **omgevingsbewust, veilig** en **duurzaam**.

1 of 2 credits
BREEAM MAN2

WAT

Gedragscode

KERN

OMGEVING	VEILIG	VAKMENSEN	MILIEU	VERZORGD
Omgevingsbewust, proactieve communicatie, beste buur	Veilige situatie: bouwplaats én omgeving	Zorg voor bouwplaats-medewerkers, zij dragen bij aan imago van de bouw	Milieubewust, minimalisatie van impact op milieu	Op en rond de bouwplaats oogt het ordelijk en opgeruimd

MAATREGELEN

OMGEVING	VEILIG	VAKMENSEN	MILIEU	VERZORGD
• Hinderbeperking • Omgevingsscan • BLVC-plan	• PBM-s • V&G-plan • Sociale veiligheid	• Gedragsregels • Toolbox meeting • Kleding • Stageplekken, Social Return	• Energie en water besparen • Monitoring • Afval scheiden • Duurzaam en hergebruik	• Faciliteiten • Nette opslag • Geen zwerfafval • Hekken staan recht

BEWUSTWORDING & COMMUNICATIE

OMGEVING	VEILIG	VAKMENSEN	MILIEU	VERZORGD
• Profilering • Zichtbaarheid • Bereikbaarheid • Informatief, transparant	• Calamiteitenplan • Aanspreekpunt • Communicatie • Taak Risico Analyse	• Elkaar aanspreken • Diverse talen • Meedenken	• Delen van maatregelen • Toolbox meeting • Duurzaamheid selectie-criterium	• Motivatie schoon en opgeruimd • Inspectie bouwplaats en omgeving

HOE

1. Deelname
- Bedrijfsdeelnemer
- Projectdeelnemer
- Bouwcombinatie

2. Bouwplaats aanmelden
- Bouwhekbanners en promotiematerialen
- Projectcertificaat

3. Toepassing
- Implementatie
- Training

4. Toetsing
- Audit
- Mysteriebezoek
- Verbeterdebouw.nl

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Onder de norm				Op de norm		Boven de norm		

- +1 Best Practice
- Goede Voorbeelden

Aan de slag!

Het Handboek Gedragscode bevat achtergrondinformatie en beoordelingsmethodiek. Lekker praktisch, je kunt direct aan de slag!

Zie normkaarten voor meer eisen en handvatten per pijler. Werkkaarten geven invulling en voorbeelden.

6

Interpretatie

De Bewuste Bouwers gedragscode bestaat uit 5 pijlers. Deze 5 pijlers staan niet op zichzelf, ze zijn verweven met elkaar. Dat betekent dat sommige vragen en antwoorden op meerdere pijlers van toepassing kunnen zijn.

Op de normkaarten zijn de eisen om 'op de norm' te scoren over het algemeen concreter en meer sturend voor wat minimaal moet gebeuren. De eisen om 'boven de norm' te scoren vragen extra inspanning op de bouwplaats. Scoren 'boven de norm' brengt een extra positief effect voor het project, de bouwplaats en de directe omgeving.

5 Pijlers, 10 onderdelen

De Bewuste Bouwers gedragscode bestaat uit 5 pijlers. De 5 pijlers zijn:

1. Pijler Omgeving
2. Pijler Veilig
3. Pijler Vakmensen
4. Pijler Milieu
5. Pijler Verzorgd

Iedere pijler is opgesplitst in twee onderdelen:

- Maatregelen
- Bewustwording & Communicatie

De normeisen zijn verdeeld in twee kolommen:

- Op de norm
- Boven de norm

Voor de invulling van en de toelichting op de pijlers kan op de werkkaarten van de desbetreffende pijler worden gekeken.

Hieronder wordt een aantal termen toegelicht:

Bouwplaats

De locatie van het (bouw- of infra-)project, projectgebied, werkterrein, werkgebied, werkvak, sloopgebied, bouwterrein, e.d.

Bouwplaats medewerkers

Alle medewerkers die werkzaam zijn op de bouwplaats of bij het bouwbedrijf, inclusief neven- en onderaannemers, leveranciers en stagiairs/leerlingen.

Bezoekers

Alle personen die incidenteel de bouwplaats bezoeken. Bijvoorbeeld vertegenwoordigers, scholieren, directie van het bouwbedrijf, afgevaardigden van de opdrachtgever en andere belanghebbenden. Leveranciers die incidenteel materiaal of materieel leveren vallen onder bezoekers.

Onaanvaardbaar

Een situatie waarbij directe actie nodig is. Bewuste Bouwers is geen handhaver en/of veiligheidsexpert. Tijdens een audit kijkt een auditor naar de situatie: is deze logisch en helder voor bijvoorbeeld weggebruikers? Of roept de situatie verwarring en daarmee potentieel gevaarlijke situaties op? Het gaat hierbij om de beleving van de situatie en is daarmee niet zwart-wit te beschrijven en te beoordelen. Een auditor bespreekt een mogelijk onaanvaardbare situatie altijd met de bouwplaats verantwoordelijke(-n) tijdens de audit. Gezamenlijk worden

afspraken gemaakt over te nemen maatregelen en/of acties.

Extra

Op de normkaarten wordt bij 'boven de norm' in enkele gevallen gevraagd naar extra maatregelen. Dit zijn bijna altijd bouwplaats specifieke maatwerkmaatregelen die afgestemd zijn op de behoeften van de omgeving. De auditor toetst aan de hand van vergelijkbare bouwplaatsen in vergelijkbare omgevingen in hoeverre deze aansluiten en/of uniek zijn.

Werkkaarten

Voor de invulling van pijlers zie paragraaf 6.1 t/m 6.5.

WERKKAART

Toelichting normkaart versie 4.1

Omgeving

Een Bewuste Bouwer probeert hinder voor en hinderbeleving van de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Bouwplaats medewerkers zijn zich bewust van de impact van hun handelen op mens, flora en fauna in de omgeving. Zij communiceren proactief voorafgaand en tijdens de bouw en gaan zorgvuldig om met vragen, klachten en tips vanuit de omgeving.

Ieder project heeft interactie met de omgeving en contact met de opdrachtgever, gemeente, waterschappen en eventueel nabuurige projecten.

Onder omgeving verstaan we: directe buren, omwonenden, voorbijgangers, weggebruikers, bedrijven, recreanten, scholen, winkels of locaties waar medewerkers van de opdrachtgever nog activiteiten uitvoeren binnen de invloedssfeer van het bouwproject. Dit doet zich vooral voor bij verbouwingen en restauraties. De opdrachtgever is op dit punt dan ook één van de belanghebbenden.

De omvang van het project en/of de complexiteit van de inpassing in de omgeving bepalen voor een belangrijk deel hoe de bouwuitvoering is georganiseerd.

Maatregelen

Norm	Toelichting
Bouwhinder voor de omgeving wordt beperkt.	Onder bouwhinder wordt o.a. verstaan: hinder door geluid, trillingen, licht, (fijn-)stof, dampen en uitstoot van CO2, roet en stikstof (NOx). Voorbeelden van maatregelen om bouwhinder te voorkomen: leveringen en werktijden afstemmen op/met omgeving, omleidingen, verkeersdoorstroming, bouwlampen op werk richten, inzet omgevingsstewards, andere bouwmethodes, geluidsmantel, stofdoeken op de hekken, voorkomen van (fijn-)stof en modder (zie Verzorgd). Aandachtspunten: gelden er beperkingen ten aanzien van werktijden en luidruchtige werkzaamheden indien de bouwplaats gelegen is naast of nabij woningen, scholen, ziekenhuizen, OV-knooppunten, stads- en winkelcentra en natuurgebieden?
Geluidshinder van niet-bouwgerelateerde werkzaamheden wordt beperkt.	Voorbeelden van geluid dat niet door de werkzaamheden wordt veroorzaakt: radio, draaiende motoren, schreeuwen, tikkende vlaggenmast, klapperende deur.

WERKKAART

Toelichting normkaart versie 4.1

Veilig

Een Bewuste Bouwer draagt bij aan de zorg voor de veiligheid op de bouwplaats en richt zich met name op de omgeving van de bouwplaats. Middels een stakeholdersanalyse wordt duidelijk welke partijen hierbij zijn betrokken. De medewerkers op de bouwplaats zijn zich bewust van de eigen veiligheid, de veiligheid van anderen op de bouwplaats en de veiligheidsrisico's voor de directe omgeving en stralen dit uit.

zelf, ook als het gaat om veiligheid van pplaats en van de omgeving. Belangrijk dit herkennen, elkaar erop aanspreken

n veiligheid rondom het project wordt veel gevallen is dit vastgelegd in een arheid. Leeftbaarheid. Veiligheid en of een Bouwveiligheidsplan voor de n een risicoanalyse en een overzicht van

omgeving. Daarin zijn een risicoanalyse en een overzicht van alle maatregelen opgenomen.

Risico's worden geanalyseerd en maatregelen zijn getroffen om deze risico's weg te nemen of terug te brengen tot een voor de omgeving en voor de bouwplaats medewerkers aanvaardbaar niveau. De inzet van een veiligheidscoach op het project kan hierbij een belangrijke bijdrage leveren.

Er is communicatie en organisatie op het gebied van veiligheid, waarbij duidelijk is hoe de regie op de bouwplaats is ingevuld. Dit geldt voor de onderlinge afstemming tussen de bouwpartners en voor de communicatie met de omgeving.

Een stakeholderanalyse begint met het maken van een inve tarisatie van alle belanghebbenden.
Kijkend naar wat hun belangen zijn en bepalend hoe daar beste mee om gegaan kan worden. Let wel: belangen en inv van de belanghebbenden kunnen in de loop van de tijd ve deren. Het gaat hierbij niet alleen om de omwonenden, maa om bijvoorbeeld weggebruikers, gemeenten, waterscha bezoekers, operationele medewerkers, nabuurige scholen, w en bedrijven; samengevat in het begrip omgeving.

WERKKAART

Toelichting normkaart versie 4.1

Verzorgd

Een Bewuste Bouwer werkt ordelijk. De bouwplaats maakt, gezien vanuit de omgeving, een nette indruk. Op en rond de bouwplaats is het opgeruimd en vrij van zwerfafval. Dit resulteert in een verzorgd uitziende bouwplaats, toegangswegen en afzettingen. Materiaal en materieel zijn opgeruimd, schoon en onderhouden.

Een eerste indruk maak je maar één keer. Wat ziet iemand als hij of zij naar de bouwplaats kijkt? Een bewuste bouwplaats ziet er gestructureerd, georganiseerd en opgeruimd uit.

Maatregelen

Norm	Toelichting
Faciliteiten voor bouwplaats medewerkers en bezoekers zijn schoon en goed onderhouden.	Voorbeelden van faciliteiten zijn: (bouw- en schaft-) keten, sanitaire voorzieningen, douche- en kleedruimten, droogruimte voor natte werkkleding, kluisjes, e.d. Naast schoon en goed onderhouden moeten de faciliteiten ook voldoende visueel afgeschermd zijn voor de omgeving. Een eventuele materieeldienst speelt hierin een belangrijke rol. Zij maken, onderdeel uit van het bouwproject in de fase van uitvoering.
Materiaal en materieel zijn netjes opgeslagen, opgeruimd en indien nodig afgedekt en vastgezet	Materiaal en materieel moeten netjes worden opgeslagen, gestald en indien nodig worden beschermd en vastgezet tegen weersinvloeden ter voorkoming van bijvoorbeeld verwaaiing van lichte bouwafvalmaterialen. Daarnaast is er genoeg ruimte om nieuwe materialen op te slaan. Schade en diefstal wordt voorkomen. Let ook op opslag en afval versus brandgevaar naast panden en faciliteiten.
Schade en vervuiling aan wegen en/of eigendommen van derden worden voorkomen of hersteld.	Denk hierbij aan: seizoensgebonden maatregelen om wegen en toegangswegen vrij van modder, stof, sneeuw of ijs, bladeren en plassen te houden. Bijvoorbeeld met stalcoplaten, repac/verhard bouwterrein. Of hersteelmaatregelen, zoals herstellen schade aan wegen of auto's en ramen wassen. Daarnaast draagt het bouwbedrijf zorg dat voetpaden en fietspaden vrij zijn van obstakels.

KAART

Toelichting normkaart versie 4.1

Vakmensen

Een Bewuste Bouwer heeft aandacht voor ontwikkeling, veiligheid, gezondheid en welzijn van de bouwplaats medewerkers en houdt rekening in alle communicatie-uitingen met de verschillende doelgroepen, zowel op de bouwplaats als naar de omgeving. Bouwplaats medewerkers dragen bij aan het imago van de bouw. Zij zijn het visitekaartje van de bouwplaats en van de bouwsector en zijn een rolmodel voor toekomstige instroom vakmensen.

Bouwplaats medewerkers maken het project; ze zijn het visitekaartje van de sector. Onder bouwplaats medewerkers vallen niet alleen de eigen medewerkers, maar ook de medewerkers van nevenaannemers, onderaannemers, leveranciers en stagiairs van voltijdopleidingen/BBL-leerlingen.

Een bouwplaats medewerker van een bewuste bouwplaats vertelt vanuit betrokkenheid en enthousiasme met trots over het project en hun positieve impact op de omgeving.

Maatregelen

Norm	Toelichting
...	Gedragsregels kunnen generieke en/of bouwplaats specifieke instructies zijn. Deze regels zijn voor alle bouwplaats medewerkers en bezoekers duidelijk herkenbaar en worden gepubliceerd op borden, in de ... introductie. Aanspoorgevend gedrag ... voorbijgangers, intimideren, e.d.), ... en kalenders zijn niet toegestaan. ... regels treedt sanctiebeleid in werk...
...werkers ...fspraken of ...ongewenst	Op de bouwplaats gelden gedrag... voorschriften, waar alle bouwplaats... moeten houden. Als dit niet het ge... te worden opgestreden. Een heel ge... is om bouwplaats medewerkers te ... gedrag en het nakomen van afspra...
	Bedrijfskleding zorgt voor een uni... bouwbedrijf voorzet de eigen bou... en stagiairs van voltijdopleidingen ... zittende werkkleding welke afgest... type werk en type seizoen. Daarna... dat de kleding van niet-eigen bou... geschikt is voor het type werk en ... moet het lichaam bedekken en ve... hierbij aan signaalkleding/fluoresc... zichtbaarheid vergroot.

WERKKAART

Toelichting normkaart versie 4.1

Milieu

Een Bewuste Bouwer werkt milieubewust. Het bouwbedrijf heeft een beleidslijn om de impact op het milieu te minimaliseren. Het bouwbedrijf neemt maatregelen en faciliteert de bouwplaats om op minder milieubelastende wijze te bouwen, ook ten aanzien van de omgeving.

'Een beter milieu begint bij jezelf.' Deze slogan is ook van toepassing op de bouwplaats. Op welke manier wordt op de bouwplaats de milieubelasting zo laag mogelijk gehouden en kan gebruik worden gemaakt van circulaire bouwmaterialen?

Maatregelen

Norm	Toelichting
Op de bouwplaats zijn energie- en waterbesparende maatregelen doorgevoerd.	Voorbeelden hiervan zijn: ledverlichting, thermostaten, waterbesparende kranen, zonnepanelen, tijdschakelaars, bewegingsmelders, dubbel glas in keten, apparatuur met energielabel, e.d.
Reductiemaatregelen voor energie- en waterverbruik worden gemonitord.	Periodiek wordt het effect van de energie- en waterbesparende maatregelen gecontroleerd.
De bouwplaats gaat op een bewuste en verantwoorde wijze om met afval en reststroomafval.	Ondersteunend is een afvalbeheerplan: dit omvat het voorkomen, het scheiden en het hergebruik van afval, als ook monitoring en meting. Een afvalverwerker opgesteld. De vaak in samenspraak met de afvalverwerker opgesteld. De afvalverwerker heeft hierin een adviserende rol.
Afval wordt in diverse fracties gescheiden ingezameld en aangeleverd.	Afval wordt gescheiden ingezameld: Afval zit in de juiste containers en containers zijn voorzien van aanduiding type afval. Extra aandacht voor gevaarlijk afval en verwaaiing van licht bouwafval. Rondom de Containers is het netjes en opgeruimd. In binnenstedelijk gebied kan het voorkomen dat bewust wordt gekozen voor het scheiden van afval buiten de bouwplaats, bijvoorbeeld bij de afvalverwerker. Afval wordt dusdanig opgeslagen dat bij brandstichting het project en de omgeving niet in gevaar zijn.
De bouwplaats is voorbereid om lekkage en morsen van olie en brandstof op te vangen.	De bouwplaats heeft een protocol opgesteld hoe te handelen bij milieu-incidenten, zoals lekkage of morsen van olie, brandstof of schadelijke stoffen. Voorbeeld: spill kit met absorptiekorrels/-materialen of lekbak. Meer informatie hierover is te lezen in PGS15 - Richtlijn voor opslag en tijdelijke opslag met betrekking tot brandveiligheid, arbeidsveiligheid en milieuveiligheid.

6.1 Omgeving

Een Bewuste Bouwer probeert hinder voor en hinderbeleving van de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Bouwplaats medewerkers zijn zich bewust van de impact van hun handelen op mens, flora en fauna in de omgeving. Zij communiceren proactief voorafgaand en tijdens de bouw en gaan zorgvuldig om met vragen, klachten en tips vanuit de omgeving.

Ieder project heeft interactie met de omgeving en contact met de opdrachtgever, gemeente, waterschappen en eventueel naburige projecten.

Onder omgeving verstaan we: directe buren, omwonenden, voorbijgangers, weggebruikers, bedrijven, recreanten, scholen, winkels of locaties waar medewerkers van de opdrachtgever nog activiteiten uitvoeren binnen de invloedssfeer van het bouwproject. Dit doet zich vooral voor bij verbouwingen en restauraties. De opdrachtgever is op dit punt dan ook één van de belanghebbenden.

De omvang van het project en/of de complexiteit van de inpassing in de omgeving bepalen voor een belangrijk deel hoe de bouwuitvoering is georganiseerd.

Maatregelen

- Onder bouwhinder wordt o.a. verstaan: hinder door geluid, trillingen, licht, (fijn-)stof, dampen en uitstoot van CO2, roet en stikstof (NOx).
  Voorbeelden van maatregelen om bouwhinder te voorkomen: leveringen en werktijden afstemmen op/met omgeving, omleidingen, verkeersdoorstroming, bouwlampen op werk richten, inzet omgevingsstewards, andere bouwmethodes, geluidsmantel, stofdoeken op de hekken, voorkomen van (fijn-)stof en modder (zie Verzorgd).
  Aandachtspunten: gelden er beperkingen ten aanzien van werktijden en luidruchtige werkzaamheden indien de bouwplaats gelegen is naast of nabij woningen, scholen, ziekenhuizen, OV-knooppunten, stads- en winkelcentra en natuurgebieden?
- Voorbeelden van geluid dat niet door de werkzaamheden wordt veroorzaakt: radio, draaiende motoren, schreeuwen, tikkende vlaggenmast, klapperende deur.
- Een omgevingsscan is een analyse van de impact van het bouwproces op de omgeving. Doel: weten wie in de omgeving wonen, werken en recreëren. Wat zijn de belangen, de vragen en de zorgen van deze belanghebbenden? Zijn er specifieke doelgroepen in de omgeving zoals ouderen, allochtonen, hoger/lager opgeleiden, komt er veel criminaliteit voor? Ligt het project aan een route voor hulpdiensten?
- De gedragscode verwacht minimaal dat dieren en bomen beschermd zijn en dat er geen bouwafval in natuur en/of oppervlaktewater e.d. kan komen. In specifieke gevallen moet een flora- en faunascan worden uitgevoerd (door project, door opdrachtgever of reeds uitgevoerd in een eerdere fase van het project). De aandachtspunten die daar uitkomen worden conform het ecologisch werkprotocol opgepakt en uitgevoerd.
- Specifiek wordt rekening gehouden met diversiteit in de omgeving: mindervaliden, anderstaligen, ouderen, jongeren, recreanten, forenzen, voetgangers, fietsers e.d.
- Zijn er gedragsregels voor onder andere schreeuwen, grof taalgebruik en onfatsoenlijk gedrag? Wordt rekening gehouden met het voorkomen van inkijk in omliggende gebouwen of met rusttijden in bijvoorbeeld een zorgcomplex?
- Is dit helder voor voorbijgangers? Werken er veel combinanten (combinatie van meerdere bouwbedrijven), neven- of onderaannemers; dan kan voor een projecthuisstijl gekozen worden. Voorkom wildgroei van allerlei verschillende banners, telefoonnummers e.d. Als afgesproken is dat de opdrachtgever contactpersoon is voor de omgeving, maak dit dan zichtbaar.
- Voorbeelden van extra maatregelen voortkomend uit de risicoanalyse om bouwhinder te voorkomen: beleving van hinder verkleinen door compensatie

(zoals ramen zemen, bos bloemen, wasbeurt auto, overnachting ergens anders aanbieden). Houd ook rekening met bijvoorbeeld huwelijksvoltrekkingen, begrafenissen/begrafenisstoet en examens/tentamens.

- Bouwhinder door geluid, dampen en uitstoot: doelstellingen komen van het bouwbedrijf, opdrachtgever of ambitie van de bouwplaats zelf. Afhankelijk van de doelstelling wordt er geregistreerd en worden maatregelen genomen. Bijvoorbeeld: bouwhub, tijdelijke opslag, duurzame bouwkeet, inzet van elektrische auto's, speciale verlichting, bouwwarmteplan, biobrandstoffen.
- Voor bepaalde doelgroepen of belanghebbenden worden speciale maatregelen genomen om hinder(-beleving) te beperken. Een BLVC-plan (Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatie plan) of een Bouwveiligheidsplan voor de omgeving, is de basis voor een planmatige aanpak en beschrijft hoe tijdens de uitvoering van een project wordt omgegaan met de overlast die het project veroorzaakt voor de omgeving. Belangrijk onderdeel en basis voor dit plan is de risicoanalyse van de omgeving en de daaruit voortvloeiende maatregelen.
- Beschikbaar stellen van voldoende parkeerplaatsen op of nabij de bouwplaats, afgestemd op het te verwachten aantal bouwplaats medewerkers en bezoekers. Omwonenden moeten te allen tijde hun voertuigen in de directe omgeving kunnen parkeren zonder enige hinder. Alternatieven bij gebrek aan ruimte zijn: pendelvervoer, parkeren op alternatieve locatie en (bedrijfs-) fietsen beschikbaar stellen, elektrische scooter vanaf hub, boot, carpoolen en OV.
- Gebruik maken van lokale diensten als maatschappelijke geste of op basis van local return binnen een straal van 10 kilometer rond het project: catering, schoonmaak, scholen, glazenwassersbedrijven, hoveniers, loonbedrijven e.d

Bewustwording & Communicatie

- Een Bewuste Bouwer conformeert zich aan de gedragscode en geeft zichtbare invulling aan de normkaarten. Het uitdragen kan bijvoorbeeld door het zichtbaar ophangen van de Verbeterdebouw.nl|Bewuste Bouwers-banner, het ophangen van posters/normkaarten/gedragscode in de keten, deelname aan Bewuste Bouwers benoemen in alle vormen van communicatie (projectinformatiefolder, startwerkgesprek, toolbox, informatiebrief, social media en website) en tijdens contractbesprekingen en/of inkoopgesprekken. Ook is het mogelijk om bijvoorbeeld richting opdrachtgever en/of wegbeheerder het project te profileren als Bewuste Bouwer.
- Informeren van omgeving en naburige projecten over: routes, intensiteit van overlast, wie is contactpersoon, communicatie met de omgeving, omleidingen, e.d. Dit kan ook door de opdrachtgever opgepakt worden. De communicatie hierover is afhankelijk van de taakverdeling tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Deze wordt mede bepaald door de gekozen contractvorm.

- Laagdrempelig contact met project via telefoonnummer, website, (project-) e-mailadres zichtbaar/leesbaar vanaf de straat. Meerdere raakvlakken met voorbijgangers vragen om contactgegevens met respect voor de privacy. Project- verantwoordelijke/aanspreekpunt/omgevingsmanager is overdag bereikbaar en benaderbaar. Na kantooruren wordt doorgeschakeld naar een service-/calamiteitendienst.
- Omwonenden, weggebruikers of voorbijgangers kunnen 24 uur per dag, 7 dagen per week vragen, klachten, tips of complimenten (meldingen) doorgeven. Verbeterdebouw.nl en VerbeterDeBouw-app bieden de gelegenheid om eenvoudig een melding te doen. Hang de banner van Verbeterdebouw.nl|Bewuste Bouwers zichtbaar vanaf de openbare ruimte op. De meldingen op VerbeterDeBouw én de reactie van het bouwbedrijf op de melding zijn voor iedereen zichtbaar.
- Correct en passend omgaan met vragen, klachten, tips en complimenten: snel reageren, klantvriendelijk, een nette reactie ook als er misschien (nog) geen oplossing is, terugkoppeling naar de melder, registratie van meldingen en het delen van meldingen met medewerkers en opdrachtgever. Dit is vastgelegd in een procedure.
- De bouwplaats medewerkers worden op de hoogte gesteld van eventuele klachten, tips en/of complimenten. Zij moeten op de hoogte zijn en blijven van de beleving van de omgeving.
- Projectinformatie is o.a.: waar wordt aan gewerkt, hoe, wanneer, door wie, is dit zichtbaar/leesbaar vanaf openbaar gebied? Bij het project zijn veilige, representatieve zichtpunten geplaatst. Ook op ooghoogte van kinderen en rolstoelgebruikers.
- 24-uurs bereikbaarheid van de bouwplaats: dit kan via een calamiteiten- of servicenummer van kantoor, speciaal projectnummer of desnoods een ingeschakeld beveiligingsbedrijf.
- De behandeling van en de informatie over klachten en complimenten is helder en eenduidig.
- Naast het informeren van omwonenden over het soort bouwhinder kan het informeren over de genomen maatregelen om bouwhinder te beperken leiden tot een betere acceptatie bij de omwonenden. De kans is groot dat de beleving van de hinder als minder bezwaarlijk wordt ervaren.
- Extra communicatie: naast bewonersbrieven, bijvoorbeeld social media, persoonlijk contact, rondleidingen, projectwebsite, app, webcam, e.d. Ook wordt rekening gehouden met diversiteit in de omgeving: anderstaligen, ouderen, jongeren, recreanten, culturen, naburige projecten, e.d. Hier worden de communicatiemiddelen op afgestemd.

6.2 Veilig

Een Bewuste Bouwer draagt bij aan de zorg voor de veiligheid op de bouwplaats en richt zich met name op de omgeving van de bouwplaats. Middels een stakeholdersanalyse wordt duidelijk welke partijen hierbij zijn betrokken.
De medewerkers op de bouwplaats zijn zich bewust van de eigen veiligheid, de veiligheid van anderen op de bouwplaats en de veiligheidsrisico's voor de directe omgeving en stralen dit uit.

Veiligheid begint bij jezelf, ook als het gaat om veiligheid van anderen op de bouwplaats en van de omgeving. Belangrijk is dat medewerkers dit herkennen, elkaar erop aanspreken en dit uitstralen.

Voor het aansturen van veiligheid rondom het project wordt planmatig gewerkt. In veel gevallen is dit vastgelegd in een BLVC-plan (Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatieplan) of een Bouwveiligheidsplan voor de omgeving. Daarin zijn een risicoanalyse en een overzicht van alle maatregelen opgenomen.

Risico's worden geanalyseerd en maatregelen zijn getroffen om deze risico's weg te nemen of terug te brengen tot een voor de omgeving en voor de bouwplaats medewerkers aanvaardbaar niveau. De inzet van een veiligheidscoach op het project kan hierin een belangrijke bijdrage leveren.

Er is communicatie en organisatie op het gebied van veiligheid, waarbij duidelijk is hoe de regie op de bouwplaats is ingevuld. Dit geldt voor de onderlinge afstemming tussen de bouwpartners en voor de communicatie met de omgeving.

Een stakeholderanalyse begint met het maken van een inventarisatie van alle belanghebbenden. Kijkend naar wat hun belangen zijn en bepalend hoe daar het beste mee om gegaan kan worden. Let wel; belangen en invloed van de belanghebbenden kunnen in de loop van de tijd veranderen. Het gaat hierbij niet alleen om de omwonenden, maar ook om bijvoorbeeld weggebruikers, gemeenten, waterschappen, bezoekers, operationele medewerkers, naburige scholen, winkels en bedrijven; samengevat in het begrip omgeving.

Maatregelen

- De uitgangspunten voor een veilige uitvoering zijn vastgelegd in:
  - Het Veiligheids- en Gezondheidsplan; voor de activiteiten op de bouwplaats.
  - Een BLVC-plan of Bouwveiligheidsplan voor de omgeving; voor activiteiten rondom de bouwplaats.

  Daarnaast kunnen ter ondersteuning dienen:
  - Beleid Reductie Aanrijdgevaar; van toepassing op niet-werkgebonden verkeer dat onbedoeld een werkvak inrijdt of een bouwplaats oprijdt, werkverkeer binnen een werkvak of op een bouwplaats en werkverkeer dat een werkvak of bouwplaats in-/uitrijdt (zie https://gc-veiligheid.nl/tools/nieuw-beleid-reductie-aanrijdgevaar).
  - Veiligheid in Aanbesteding (ViA); om het veiligheidsbewustzijn van organisaties meetbaar, inzichtelijk en vergelijkbaar te maken, hanteren enkele opdrachtgevers (vanaf 2022) een certificering op de Veiligheidsladder. De belanghebbenden worden bij de totstandkoming van de plannen betrokken.
- Voorbeelden van veiligheidsvoorzieningen zijn onder andere: bebording, bouwhekken, verkeersregelaars en tijdelijke voorzieningen zoals omleidingen, aanduidingen bij in- en uitritten voor bouwverkeer, afzettingen en parkeren. De informatie is helder en duidelijk. Trottoirs en fietspaden rond de bouwplaats zijn vrij van obstakels.

  Op de bouwplaats wordt rekening gehouden met weersomstandigheden zoals wind, regen en vorst. De mogelijkheid van verwaaiing van materialen naar openbaar gebied is daarbij een belangrijk risico.
- Er is een goed werkend systeem van toegangscontrole voor medewerkers, leveranciers en bezoekers van de bouwplaats. Dit kan door gebruik van

een pasjessysteem, vingerafdruk, tourniquets, rolpoorten en/of inzet van beveiligers. Invulling is afhankelijk van de omvang van het project.
Een belangrijk onderdeel daarvan is de instructie bij de toetreding tot de bouwplaats, zoals de Generieke Poort Instructie (GPI) aangevuld met de specifieke instructie voor de betreffende bouwplaats.

- Aan- en afvoer van materiaal en materieel worden zodanig georganiseerd dat de veiligheid voor de omgeving gewaarborgd blijft. Voorbeelden: maatwerk in routes en tijdstippen in het logistieke proces, aangepaste vormen van vervoer en het inzetten van verkeersregelaars.
  In een BLVC-plan of Bouwveiligheidsplan zijn een risico-analyse en een overzicht van alle maatregelen opgenomen.
  Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) bevat regels over veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en bruikbaarheid bij het (ver-)bouwen van een bouwwerk, de staat van het bouwwerk, het gebruik van het bouwwerk en het uitvoeren van bouw- en sloopwerkzaamheden. Hierin wordt tevens verwezen naar paragraaf in de landelijke Richtlijn bouw- en sloopveiligheid van de Vereniging Bouw- & Woningtoezicht Nederland, die gaat over 'veiligheidsafstanden' (zie www.bwtinfo.nl/dossiers/richtlijn-bouw-en-sloopveiligheid).
- PBM-s zijn de voorgeschreven persoonlijke beschermingsmiddelen. Deze zijn schoon en representatief. Het betreft helmen, veiligheidsschoenen of veiligheidslaarzen, veiligheidsbril, gehoorbescherming, zwemvest en een herkenbaar (evt. afwijkende kleur) hesje. Bezoekers mogen de bouwplaats niet zelfstandig en zonder begeleiding betreden.

Er moet altijd sprake zijn van: aanmelden, begeleiden en afmelden volgens een vooraf afgesproken procedure.
Bouwplaats medewerkers geven hierin het goede voorbeeld en dragen te allen tijde de PBM-s.

- Alternatieve locatie is op korte loopafstand van het project (iedere seconde telt). Het is voor iedereen op de bouwplaats duidelijk waar de AED zich bevindt. Op de bouwplaats is het minimum aantal meewerkende BHV-ers aanwezig, dat ook de aanwezige AED kan bedienen.
- Hoe is het veiligheidsgevoel (sociaal en fysiek) van de omwonenden en voorbijgangers? Zijn er donkere hoeken of steegjes langs het project ontstaan, staan kranen dicht bij de openbare weg en komt hun draaicirkel buiten het bouwgebied, zijn vluchtroutes afgesloten en vergroten steigers de inbraakgevoeligheid? Het is dan belangrijk dat er maatregelen zijn getroffen, zoals het aanbrengen van verlichting, het afsluiten van hekken, het inspelen op 'venstertijden' (door gemeente bepaalde tijdstippen waarop winkels bevoorraad mogen worden), het hebben van camerabeveiliging, het gebruik van social media en het instellen van een veiligheidsalert-app. Maatregelen moeten ook in stand gehouden, gecontroleerd en begeleid worden.
- Het houden van inspecties in de omgeving maakt onderdeel uit van de afspraken met de belanghebbenden. De situatie op en rond de bouwplaats verandert voortdurend en moet daarom periodiek worden gecheckt. Het is daarbij ook een middel om in contact te blijven met de omgeving

Bewustwording & Communicatie

- Indien in de uitvoeringsfase werkzaamheden worden verricht door meerdere aannemers, zal de opdrachtgever schriftelijk een veiligheidscoördinator moeten aanstellen. Deze voert preventiebeleid door de maatregelen die elk van die werkgevers nemen te coördineren en te beschrijven in een Veiligheids- en Gezondheidsplan (V&G-plan).

  In de ontwerpfase worden veiligheids- en gezondheidsrisico's voor werknemers vaak niet voldoende onderkend. Een coördinator ontwerpfase denkt mee in de ontwerpfase en stelt een V&G-plan ontwerpfase op. In het plan wordt onder andere aangegeven welke risico's zijn onderkend, die niet in de ontwerpfase opgelost kunnen worden.

  In de uitvoeringsfase zijn op een bouwplaats meestal verschillende bedrijven gelijktijdig of kort na elkaar aan het werk. Werkzaamheden die verspreid over de bouwplaats worden verricht, in combinatie met het tijdelijke karakter ervan, vormen een risicoverhogende factor voor de veiligheid. Daarom stelt de coördinator uitvoerfase een V&G-plan uitvoeringsfase op. De hoofdaannemer moet de risico's uit dit plan vertalen naar concrete maatregelen. De taken van de coördinator in de uitvoeringsfase zijn om te coördineren en te organiseren.
- De bezoekers hebben vooraf informatie ontvangen over het parkeren, de te volgen route, waar en bij wie zij zich moeten melden en welke persoonlijke beschermingsmiddelen geëist worden.

  Het moet duidelijk zijn wie het verantwoordelijke bedrijf is waar de bezoekers zich moeten melden en wie het aanspreekpunt is. Zij kunnen deze locatie veilig bereiken.

  De bezoekers worden geregistreerd en krijgen een instructie waar zij zich aan moeten houden. Een instrument hiervoor is de Generieke Poort Instructie (GPI) voor bezoekers of een aanvulling met projectspecifieke zaken.

- Op de bouwplaats gelden algemene gedragsregels en bouwplaats-gerichte instructies. Voor de diverse doelgroepen zijn specifieke instructies. Voorbeeld is de Generieke Poort Instructie (GPI) per doelgroep en projectinformatieboekje.
- Bewuste Bouwers is geen handhaver en/of veiligheidsexpert. Tijdens een audit kijkt een auditor naar de situatie: is deze logisch of roept de situatie verwarring en daarmee potentieel gevaarlijke situaties op? Een auditor bespreekt een mogelijk onveilige situatie altijd met de vertegenwoordigers van het project tijdens de audit. Gezamenlijk worden afspraken gemaakt over te nemen maatregelen en acties.
- Met heldere publicaties, zoals alarmkaarten, vluchtroutes en een routebeschrijving naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis, huisarts, politiebureau, e.d., wordt het voor iedereen op de bouwplaats duidelijk hoe te handelen in noodsituaties. Duidelijke vluchtroutes en verzamelplaatsen, evacuatieplannen en achteruit parkeren zijn voorbeelden van inspelen op een calamiteit.
  De voorbereiding op deze situatie wordt nog versterkt door het houden van noodplanoefeningen.
  Het noodplan of calamiteitenplan is afgestemd met de hulpdiensten, zoals politie, ambulance en brandweer.
  Er zijn voldoende BHV-ers. De EHBO-voorzieningen zijn op orde. De informatie kan eventueel vastgelegd worden in een projectinformatieboekje.
- Tijdens het bouwproces wordt voortdurend geleerd van fouten, incidenten en ervaringen. Deze informatie wordt binnen het project gebruikt, waarbij ook in enkele gevallen de informatie breder wordt gedeeld. Bewuste Bouwers kan er mede voor zorgdragen dat dit breed gepubliceerd wordt, bijvoorbeeld door gebruik te maken van de website en social mediakanalen van Bewuste Bouwers.
- Bij risicovolle werkzaamheden wordt eerst een TRA (Taak Risico Analyse) opgesteld en besproken welke maatregelen getroffen worden alvorens de werkzaamheden worden uitgevoerd. Indien nodig worden omgeving en eventuele belanghebbenden geïnformeerd en geïnstrueerd.
- Op welke wijze worden verkeersstromen gestroomlijnd en wordt bijgedragen aan een veilige situatie? Kijk speciaal naar fietsers en voetgangers (olifantenpaadjes), markering op de weg, ludieke bebording en inrichting van de openbare weg.
- Het gaat hierbij niet alleen om de omwonenden maar ook om bijvoorbeeld anderen op de bouwplaats, weggebruikers, gemeenten, waterschappen, bezoekers, operationele medewerkers in te renoveren gebouwen, naburige scholen, winkels en bedrijven, samengevat in het begrip omgeving.
  De medewerkers dragen het gedachtegoed van Bewuste Bouwers uit naar hun omgeving.
- Eventuele fouten, incidenten en ervaringen tijdens het bouwproces worden gerapporteerd, vastgelegd en gedeeld met de omgeving, de opdrachtgever en de sector. Belangrijk is dat het delen met de sector anderen partijen helpt inzichten te krijgen en het voorkomt dat bepaalde fouten of incidenten zich herhalen.

6.3 Vakmensen

Een Bewuste Bouwer heeft aandacht voor ontwikkeling, veiligheid, gezondheid en welzijn van de bouwplaats medewerkers en houdt rekening in alle communicatie-uitingen met de verschillende doelgroepen, zowel op de bouwplaats als naar de omgeving. Bouwplaats medewerkers dragen bij aan het imago van de bouw. Zij zijn het visitekaartje van de bouwplaats en van de bouwsector en zijn een rolmodel voor toekomstige instroom vakmensen.

Bouwplaats medewerkers maken het project; ze zijn het visitekaartje van de sector. Onder bouwplaats medewerkers vallen niet alleen de eigen medewerkers, maar ook de medewerkers van nevenaannemers, onderaannemers, leveranciers en stagiairs van voltijdopleidingen/BBL-leerlingen.

Een bouwplaats medewerker van een bewuste bouwplaats vertelt vanuit betrokkenheid en enthousiasme met trots over het project en hun positieve impact op de omgeving.

Maatregelen

- Gedragsregels kunnen generieke en/of bouwplaats gerichte instructies zijn. Deze regels zijn voor alle bouwplaats medewerkers en bezoekers duidelijk, herkenbaar en worden gepubliceerd op borden, kaarten en in de introductie. Aanstootgevend gedrag (zoals fluiten naar voorbijgangers, intimideren, e.d.), aanstootgevende posters en kalenders zijn niet toegestaan. Bij overtreding van de regels treedt sanctiebeleid in werking.
- Op de bouwplaats gelden gedragsregels en veiligheidsvoorschriften, waar alle bouwplaats medewerkers zich aan moeten houden. Als dit niet het geval is, dient afdoende te worden opgetreden. Een heel andere benaderingswijze is om bouwplaats medewerkers te belonen bij correct gedrag en het nakomen van afspraken.
- Bedrijfskleding zorgt voor een uniforme uitstraling. Het bouwbedrijf voorziet de eigen bouwplaats medewerkers en stagiairs van voltijdopleidingen/BBL-leerlingen in goed zittende werkkleding die afgestemd kan worden op type werk en type seizoen. Daarnaast wordt ook toegezien dat de kleding van niet-eigen bouwplaats medewerkers geschikt is voor het type werk en type seizoen. De kleding moet het lichaam bedekken en veiligheid bieden. Denk hierbij aan signaalkleding/fluorescerende kleding die de zichtbaarheid vergroot.
- Uit het oogpunt van continuïteit krijgen stagiairs van voltijdopleidingen/BBL-leerlingen de gelegenheid om onder begeleiding van een leermeester of begeleidend vakman hun opdrachten te doen en werkervaring en vakkennis op te doen. In hoeverre worden neven- en onderaannemers gestimuleerd om met stagiairs van voltijdopleidingen/BBL-leerlingen te werken?
- Het doel om SROI (Social Return on Investment) op een dusdanige manier in te vullen dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt volwaardig en met een toegevoegde waarde deelnemen binnen het project.

Bewustwording & Communicatie

- Bouwplaats medewerkers zijn op de hoogte van veiligheid- en gezondheidsrisico's en maatregelen. Deze thema's worden behandeld in introducties, (taak-) instructies, startwerkgesprekken, dagstarts en toolboxen.
- Bouwplaats medewerkers hebben de informatie uit de introductie, taakinstructie en toolboxen goed begrepen, kunnen dit desgevraagd verwoorden en zijn gemotiveerd dit toe te passen in hun dagelijks handelen. Dit blijkt onder andere uit de getekende presentielijsten van introducties, taakinstructies, toolboxen en andere veiligheidsbijeenkomsten zoals de bouwveiligheidsdag. Zij dragen dit ook uit richting hun collega's en de omgeving.
- Het bouwbedrijf voorziet in een goed werkklimaat en een goede werksfeer. Er is aandacht voor respectvol gedrag. Duurzame inzet van medewerkers wordt gestimuleerd: maatregelen tegen fysieke belasting/stress/werkdruk, bespreken van behoeften en wensen, maar ook aanbieden van opleidingen, loopbaanbegeleiding/coaching, trainingen, cursussen, vakbijeenkomsten, sportfaciliteiten, e.d..

- Bouwplaats medewerkers zijn op de hoogte van deelname aan Bewuste Bouwers, gedragen zich naar de gedragscode en kunnen uitleggen wat dit voor hun bouwplaats en hun omgeving betekent: informeren via introductiefolder, startgesprek en uitingen in de bouwkeet. Het verhoogt het bewustzijn van de medewerkers om veilig te werken en komt tot uiting in hun gedrag.
- Bouwplaats medewerkers zijn vakbekwaam, gedragen zich professioneel en conform de opgestelde gedragsregels. Bouwplaats medewerkers durven elkaar aan te spreken op onjuist gedrag en eventuele risico's. Ze geven elkaar ook complimenten bij gewenst gedrag en als risico's worden vermeden.
- Bij enthousiasmeren voor technologie is het ook belangrijk om rekening te houden met de diversiteit van leerlingen, verschillen tussen jongens en meiden, maar ook verschillen in achtergronden en voorkeuren. Is er een school of opleidingscentrum in de buurt, laat rolmodellen zien, geef een presentatie of gastles of geef een rondleiding op de bouwplaats.
- Door de aanwezigheid van anderstaligen op de bouwplaats kan communicatie een probleem zijn. Het bouwbedrijf stelt in z'n contract met onderaannemers en leveranciers dat er een Nederlands sprekende voorman moet zijn. Andere oplossingen zijn het werken met visualisatie, zoals plaatjes, symbolen en cartoons of met een vertaal-app of andere nieuwe vormen om meertalig te kunnen communiceren.
- Rekening houden met bijvoorbeeld stagiairs van voltijdopleidingen/BBL-leerlingen, laaggeletterden, buitenlandse medewerkers die de Nederlandse taal onvoldoende machtig zijn door: begeleiding, gebruik van visualisaties/symbolen.

6.4 Milieu

Een Bewuste Bouwer werkt milieubewust. Het bouwbedrijf heeft een beleidslijn om de impact op het milieu te minimaliseren. Het bouwbedrijf neemt maatregelen en faciliteert de bouwplaats om op minder milieubelastende wijze te bouwen, ook ten aanzien van de omgeving.

'Een beter milieu begint bij jezelf.' Deze slogan is ook van toepassing op de bouwplaats. Op welke manier wordt op de bouwplaats de milieubelasting zo laag mogelijk gehouden en kan gebruik worden gemaakt van circulaire bouwmaterialen?

Maatregelen

- Voorbeelden hiervan zijn: ledverlichting, thermostaten, waterbesparende kranen, zonnepanelen, tijdschakelaars, bewegingsmelders, dubbel glas in keten, apparatuur met energielabel, e.d.
- Periodiek wordt het effect van de energie- en waterbesparende maatregelen gecontroleerd.
- Ondersteunend is een afvalbeheerplan: dit omvat het voorkomen, het scheiden en het hergebruik van afval, als ook monitoring en meting. Een

afvalbeheerplan wordt vaak in samenspraak met de afvalverwerker opgesteld. De afvalverwerker heeft hierin een adviserende rol.

- Afval wordt gescheiden ingezameld: afval zit in de juiste containers en containers zijn voorzien van aanduiding type afval. Extra aandacht voor gevaarlijk afval en verwaaiing van licht bouwafval. Rondom de containers is het netjes en opgeruimd. In binnenstedelijk gebied kan het voorkomen dat bewust wordt gekozen voor het scheiden van afval buiten de bouwplaats, bijvoorbeeld bij de afvalverwerker. Afval wordt dusdanig opgeslagen dat bij brandstichting het project en de omgeving niet in gevaar zijn.
- De bouwplaats heeft een protocol opgesteld hoe te handelen bij milieu-incidenten, zoals lekkage of morsen van olie, brandstof of schadelijke stoffen. Voorbeeld: spill kit met absorptiekorrels/-materialen of lekbak. Meer informatie hierover is te lezen in PGS15 - Richtlijn voor opslag en tijdelijke opslag met betrekking tot brandveiligheid, arbeidsveiligheid en milieuveiligheid.
- Duurzaam opgewekte stroom: elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen, zoals windenergie, waterkracht, zonne-energie en biomassa.
- De bouwplaats heeft een SMART-doelstelling die gericht is op het minimaliseren van afval door het faciliteren en stimuleren van afvalscheiding en waar mogelijk voorkomen van afvalstromen.
- Duurzaam materieel met weinig tot geen uitstoot wordt ingezet: energiezuinige kachels, elektrische kranen, elektrische (vracht-)auto's, elektrische gereedschappen, nieuwe generaties generatoren, Euro 6-motoren in vrachtwagens, voertuigen aangedreven op waterstof, zelfvoorzienende keet, e.d.
- Hergebruik van materialen en de ontwikkeling van circulaire bouwmaterialen moeten ertoe leiden dat minder gebruik wordt gemaakt van primaire grondstoffen. Het afvalbeleid is erop gericht prioriteit te geven aan de milieuvriendelijkste verwerkingswijzen. Afvalstromen worden afgevoerd naar recycle-/upcycle bedrijven. Circulair gebruik van materialen (bijvoorbeeld wasbakken, wc-potten, deuren, kozijnen) via Madaster op andere projecten. In dit online platform worden gebouwen geregistreerd inclusief de materialen en producten die zich erin bevinden. Het documenteren, registreren en archiveren van materialen in gebouwen en constructies maakt hergebruik eenvoudiger, stimuleert slim ontwerpen en elimineert afval (ieder gebouw wordt een depot van materialen).

Bewustwording & Communicatie

- Onderwerpen toolbox milieu: afvalscheiding, gevaarlijk afval, risico's lekken, water- en energiegebruik. Hoe worden de milieurichtlijnen gecommuniceerd en hoe wordt de bewustwording vergroot?
- Communiceren over duurzaamheid: doel hiervan is bewustwording bij de medewerkers over de duurzaamheidsmaatregelen die op het project van toepassing zijn. Naast de toolbox meeting kan bijvoorbeeld gebruikgemaakt worden van posters, stickers voor waterbesparing op het toilet en kranen,

reminder om het licht uit te doen, deur dicht, ludieke onderlinge competitie. Stimuleer het aandragen van duurzame ideeën. Ook het beborden van de afvalcontainers (in diverse talen of met pictogrammen) draagt bij bewustwording.

- Laat voor de bouwplaats relevante belanghebbenden (o.a. bouwplaats medewerkers, opdrachtgever, omgeving, gemeente, e.d.) weten, welke milieumaatregelen zijn getroffen op de bouwplaats en laat zien hoe het bouwbedrijf en de bouwplaats het milieu minder belasten. Communiceer via nieuwsbrieven, social media, website of bouwhek.
- Deel de resultaten van energie- en waterbesparende maatregelen met voor de bouwplaats relevante belanghebbenden. Communiceer via nieuwsbrieven, social media, website of bouwhek. Het bouwbedrijf neemt bij het inkoopproces de duurzaamheid van leveranciers en onderaannemers mee in de selectie. Door het formuleren van uitsluitingsgronden en minimumgeschiktheidseisen wordt bepaald welke leverancier of onderaannemer de opdracht gaat uitvoeren of het product of de dienst gaat leveren. Kijk hierbij ook naar de levenscyclus (LCA = Levenscyclusanalyse) van een te leveren product of dienst (van de winning van grondstoffen via productie en (her-)gebruik tot en met afvalverwerking).

Beton.nl
n.nl
00 300

6.5 Verzorgd

Een Bewuste Bouwer werkt ordelijk. De bouwplaats maakt, gezien vanuit de omgeving, een nette indruk. Op en rond de bouwplaats is het opgeruimd en vrij van zwerfafval. Dit resulteert in een verzorgd uitziende bouwplaats, toegangswegen en afzettingen. Materiaal en materieel zijn opgeruimd, schoon en onderhouden.

Een eerste indruk maak je maar één keer. Wat ziet iemand als hij of zij naar de bouwplaats kijkt? Een bewuste bouwplaats ziet er gestructureerd, georganiseerd en opgeruimd uit.

Maatregelen

- Voorbeelden van faciliteiten zijn: (bouw- en schaft-)keten, sanitaire voorzieningen, douche- en kleedruimten, droogruimte voor natte werkkleding, kluisjes, e.d. Naast schoon en goed onderhouden moeten de faciliteiten ook voldoende visueel afgeschermd zijn voor de omgeving. Een eventuele materieeldienst speelt hierin een belangrijke rol. Zij maken onderdeel uit van het bouwproject in de fase van uitvoering.

- Materiaal en materieel moeten netjes worden opgeslagen, gestald en indien nodig worden beschermd en vastgezet tegen weersinvloeden ter voorkoming van bijvoorbeeld verwaaiing van lichte bouw(afval)materialen. Daarnaast is er genoeg ruimte om nieuwe materialen op te slaan. Schade en diefstal wordt voorkomen. Let ook op opslag en afval versus brandgevaar naast panden en faciliteiten.
- Denk hierbij aan: seizoensgebonden maatregelen om wegen en toegangswegen vrij van modder, stof, sneeuw of ijs, bladeren en plassen te houden. Bijvoorbeeld met stelconplaten, repac/verhard bouwterrein. Of herstelmaatregelen, zoals herstellen schade aan wegen of auto's en ramen wassen. Daarnaast draagt het bouwbedrijf zorg dat voetpaden en fietspaden vrij zijn van obstakels.
- Hekken staan recht en voeten zoveel mogelijk naar binnen. Als bijvoorbeeld door ruimtegebrek geen mogelijkheid is om te schoren of een alternatief voor bouwhekken niet mogelijk is, dan mogen bouwhekvoeten ook naar buiten staan. Attendeer voorbijgangers dan op de bouwhekvoeten (eventueel door markering) en zorg dat het beeld verzorgd blijft. Dit vraagt mogelijk om extra controlerondes.
- Op en rond de bouwplaats wordt opgeruimd. Bouwplaats en omgeving (tot waar bouwmaterialen/afval kunnen reiken) zijn vrij van los bouw- en sloopafval en zwerfafval. Ook het zwerfafval dat niet van de bouwplaats afkomstig is, wordt opgeruimd. Het verzorgde beeld wordt niet hinderlijk verstoord door weelderig groeiend onkruid.

  Periodieke opruimrondes op en rond de bouwplaats dragen bij aan een verzorgd uitziende bouwplaats. Bij werkzaamheden waar afval van lichte materialen vrijkomt of vrij kan komen, worden afschermende maatregelen genomen.

  Houd ook rekening met de weersinvloeden en stel bijvoorbeeld een stormprotocol op: weet wanneer windstoten (vanaf code geel) op komst zijn en neem vooraf maatregelen om verwaaiing van licht bouwmateriaal tegen te gaan.
- Faciliteiten moeten goed zijn toegesneden op type bouwplaats, bouwplaats medewerkers en bezoekers. Voorbeelden: apart heren- en damestoilet, lift, rolstoelvriendelijke toegang. Als een open dag of kijkdag wordt georganiseerd, dan moet de bouwplaats voor de doelgroepen toegankelijk zijn.
- Het aanbieden van de meest geschikte (afsluitbare) afvalbakken, passend bij het soort afval (zoals bijvoorbeeld licht bouwafval), welke binnen bereik van de uit te voeren werkzaamheden zijn geplaatst. Hierdoor kunnen bouwplaats medewerkers hun afval op een minder fysiek belastende wijze lozen en wordt verwaaiing voorkomen.
- Alternatieven voor bouwhekken: bouwschutting met bijvoorbeeld impressies van het eindresultaat, kijkgaten, graffiti art, city fence hekken, Groene Bouwhekken, e.d.
- Graffiti wordt onmiddellijk verwijderd. Daar waar nodig worden bouwschuttingen, opslagcontainers en bouwketen direct bijgewerkt en wordt het schilderwerk hersteld. Daarmee behoudt het bouwproject een positieve en verzorgde uitstraling.

Bewustwording & Communicatie

- Bouwplaats medewerkers worden gemotiveerd om de bouwplaats en de faciliteiten schoon en opgeruimd te houden. Schoonmaakmiddelen en -artikelen, zoals afvalgrijpers en vuilniszakken, worden beschikbaar gesteld, evenals gelegenheid.
- De actie die hier bedoeld wordt, is het geven van opvolging, om de maatregelen die afgesproken zijn periodiek te checken. De inspectie van te voren inplannen en rouleren onder de diverse aanwezigen. Inspectie van de omgeving kan ook onderdeel uitmaken van bijvoorbeeld een veiligheidsinspectie.
- Bouwplaats medewerkers zijn gemotiveerd om de bouwplaats en de faciliteiten schoon en opgeruimd te houden. Zij dragen dit uit naar de omgeving en hun collega's.
- Het betrekken van de omwonenden bij de afwerking en inrichting, wat zich uit in een verzorgd uitziende bouwplaats, toegangswegen en afzettingen: doeken laten maken door een basisschool in de buurt, beschilderde bouwschutting, graffiti art op de bouwschutting, Groene Bouwhekken, e.d. Wil de omgeving wel of juist geen bouwhek, bouwdoek, e.d.?

il mix
5,0 t
5,0 t
5,0 t
5,0 t
12,0 t
LIEBHERR

7

Opbouw scores

De normkaarten geven de eisen (handvatten) om aan de norm te voldoen. De bouwplaats heeft de ruimte om een andere invulling -die (nog) niet op de normkaart staat- te geven aan de norm. De auditor bepaalt of deze alternatieve invulling gelijkwaardig is. De auditor bepaalt de score aan de hand van de eerder uitgevoerde acties en maatregelen door de deelnemende bouwplaatsen ten opzichte van gelijkluidende situaties. Het is daarom niet mogelijk vooraf vast te stellen wat de precieze score is.

7.1 Scoreopbouw

Bij de audits wordt een puntensysteem met een tienpuntenschaal gehanteerd. De berekening van de score is: de som van de scores van alle onderdelen van de pijlers gedeeld door 10, waarbij de totaalscore gemiddeld 6,0 moet zijn.

De scores worden verdeeld volgens onderstaande tabel.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Onder de norm					Op de norm	Boven de norm			

In bijlage B is een aantal voorbeeldberekeningen opgenomen.

7.2 Op de norm

De linkerkolom van de normkaarten geeft eisen (handvatten) om te voldoen aan 'op de norm'.
Wanneer aan alle richtlijnen uit de linkerkolom voldaan wordt, scoort de bouwplaats 6,0 punten. Er mag ook op een andere manier dan de genoemde eisen invulling worden gegeven aan het onderdeel van de pijler.

7.3 Boven de norm

De rechterkolom van de normkaarten geeft richtlijnen die tot een score 'boven de norm' leiden. Een score 'boven de norm' levert 7,0 tot 10 punten op. Wanneer aan alle punten uit de linker- en rechterkolom wordt voldaan, scoort de bouwplaats op de pijler 8,0 punten. Een gedeelte van de punten levert een score van 7,0 op. Dit is afhankelijk van het belang van de punten. Het is aan de auditor om dit te beoordelen. Een score van 9,0 en 10 wordt gegeven als aan een onderdeel bijzonder veel aandacht wordt besteed of op een andere bijzondere manier invulling (eventueel via een Best Practice) wordt gegeven aan de richtlijnen.

7.4 Onder de normscore

Wanneer op een van de pijlers minder dan 6,0 punten wordt gescoord, is dit 'onder de norm'. Een score lager dan 5,0 kan niet worden gecompenseerd met een hoge score op een andere pijler. De bouwplaats kan dan het certificaat kwijtraken. Een auditor geeft aan het eind van de audit aan of de norm is gehaald of dat er mogelijk een twijfelgeval is. In het geval dat een bouwplaats onder de norm scoort gaat de non-conformiteitsprocedure in werking. De non-conformiteitsprocedure is opgenomen in bijlage C.

7.5 Best Practices

Een Best Practice is een bijzondere invulling van één van de pijlers. Het is een invulling die niet op de normkaarten staat en niet eerder op een andere bouwplaats is gezien.

Het behalen van een Best Practice wordt beloond met 1 bonuspunt op het onderdeel van de betreffende pijler en een bezoek aan de bouwplaats met een traktatie en social media aandacht.

De Best Practice wordt opgenomen in het Best Practice overzicht van Bewuste Bouwers (www.bewustebouwers.nl). Dit wordt gepubliceerd op de website van Bewuste Bouwers, in het magazine en gedeeld in de nieuwsbrief en op social media.

Geïnspireerd geraakt, meld jouw bouwplaats aan!

7.6 Goede Voorbeelden

Op veel projecten zien onze auditors zogenaamde Goede Voorbeelden. De ene keer is het iets praktisch, de andere keer iets vernieuwends. Soms zit de kracht in de eenvoud, een andere keer weer in een uitstekende aanpak. In alle gevallen is een Goed Voorbeeld op een van de 5 pijlers van de gedragscode zeker iets dat toegepast kan worden door andere bouwers. Daarom wordt een Goed Voorbeeld opgenomen in het overzicht van Goede Voorbeelden op de website, gedeeld via social media en komt een selectie in het magazine.

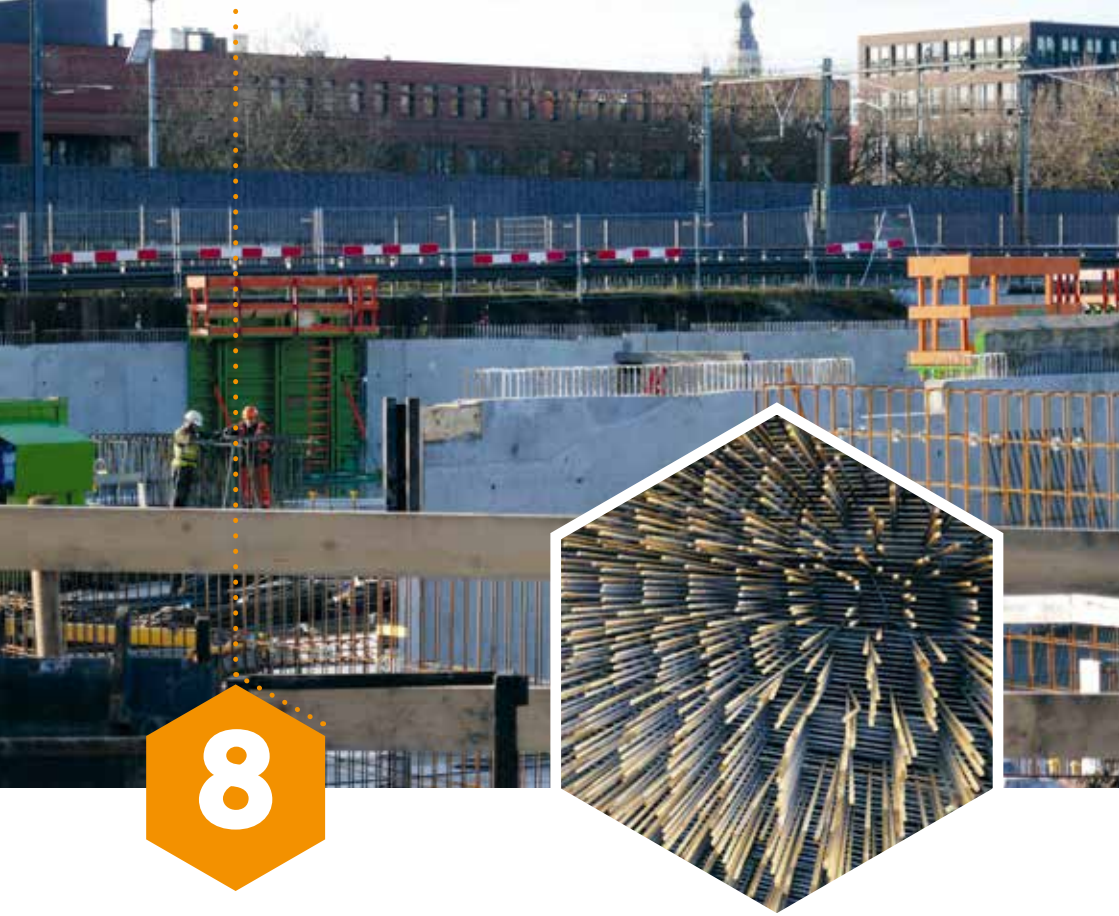

8

Bijlage A: Normkaarten

Omgeving

Een Bewuste Bouwer probeert hinder voor en hinderbeleving van de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Bouwplaats medewerkers zijn zich bewust van de impact van hun handelen op mens, flora en fauna in de omgeving. Zij communiceren proactief voorafgaand en tijdens de bouw en gaan zorgvuldig om met vragen, klachten en tips vanuit de omgeving.

Maatregelen

Op de norm

- Bouwhinder voor de omgeving wordt beperkt.
- Geluidshinder van niet-bouwgerelateerde werkzaamheden wordt beperkt.
- Een omgevingsscan is uitgevoerd.
- Flora en fauna worden beschermd.
- Op en rond de bouwplaats is aandacht voor kwetsbare mensen.
- De privacy van de omgeving wordt gerespecteerd.
- Het is duidelijk wie het verantwoordelijke bedrijf en aanspreekpunt zijn.

Boven de norm

- Bouwhinder voor de omgeving wordt extra beperkt.
- De effecten van bouwhinder worden gemonitord en gemeten.
- De omgevingsscan is verder uitgewerkt op specifieke issues, waarmee maatwerk wordt geleverd.
- De parkeergelegenheid voor bouwplaats medewerkers en bezoekers vormt geen belemmering voor direct omwonenden.
- De bouwplaats maakt gebruik van lokale diensten.

Bewustwording & Communicatie

Op de norm

- De bouwplaats en de bouwplaats medewerkers profileren zich als Bewuste Bouwer.
- De omgeving is vooraf en wordt tijdens de werkzaamheden geïnformeerd over het project; tijdstip, tijdsduur, plaats en soort hinder.
- Contactmogelijkheden met de bouwplaats zijn laagdrempelig.
- De banner van Verbeterdebouw.nl|Bewuste Bouwers is zichtbaar opgehangen, zodat eenvoudig meldingen kunnen worden gedaan.
- Meldingen worden zorgvuldig opgepakt.
- Meldingen worden gedeeld met de bouwplaats medewerkers.

Boven de norm

- Projectinformatie is beschikbaar voor omwonenden en voorbijgangers.
- Het bouwbedrijf of de bouwplaats is 24-uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar om calamiteiten te melden.
- De bouwplaats is transparant naar de omgeving over klachten en complimenten.
- Omwonenden worden geïnformeerd over maatregelen voor beperking van bouwhinder.
- De bouwplaats verantwoordelijken communiceren extra met de omgeving over de voortgang van de (bouw-) werkzaamheden en eventuele incidenten.

Veilig

Een Bewuste Bouwer draagt bij aan de zorg voor de veiligheid op de bouwplaats en richt zich met name op de omgeving van de bouwplaats. Middels een stakeholders-analyse wordt duidelijk welke partijen hierbij zijn betrokken. De medewerkers op de bouwplaats zijn zich bewust van de eigen veiligheid, de veiligheid van anderen op de bouwplaats en de veiligheidsrisico's voor de directe omgeving en stralen dit uit.

Maatregelen

Op de norm

- Het borgen van de veiligheid voor de omgeving wordt planmatig aangepakt.
- Op en rond de bouwplaats zijn passende veiligheids-voorzieningen getroffen.
- Op de bouwplaats is een goed werkend systeem van toegangscontrole.
- De bouwwerkzaamheden en het bouwverkeer vormen een aanvaardbaar risico, vastgelegd in bijvoorbeeld een BLVC-plan of Bouwveiligheidsplan.
- Op de bouwplaats zijn voorgeschreven en goedgekeur-de PBM-s beschikbaar voor bezoekers en bezoekers worden begeleid.
- Op de bouwplaats of op een alternatieve locatie is een AED aanwezig.
- De bouwplaats-organisatie houdt het veiligheidsgevoel van de omgeving in stand.

Boven de norm

- De omgeving wordt, in samenspraak met de belanghebbenden, periodiek geïnspecteerd.

Bewustwording & Communicatie

Op de norm

- Het is duidelijk hoe de regierol is ingevuld.
- Het is duidelijk waar bezoekers zich moeten melden en zij kunnen deze locatie veilig bereiken.
- Medewerkers, bezoekers, onderaannemers, leveranciers en nevenaannemers ontvangen vooraf een route-beschrijving, parkeerinstructie en algemene veiligheids-instructie.
- Op en rond de bouwplaats zijn geen onveilige situaties waargenomen.
- Op de bouwplaats is een noodplan of calamiteitenplan aanwezig.
- Men leert van fouten en verbetert continu de veiligheid op en rond de bouwplaats.
- Voor het uitvoeren van risicovolle werkzaamheden worden Taak Risico Analyses opgesteld, alvorens de werkzaamheden uit te voeren.

Boven de norm

- De bouwplaats beïnvloedt gewenst (weg-)gedrag met andere maatregelen dan met standaard bebording.
- Bouwplaats medewerkers denken proactief mee over de veiligheid van de omgeving.
- Fouten, incidenten en ervaringen worden gerapporteerd en gedeeld met omgeving, opdrachtgever en de sector.

Vakmensen

Een Bewuste Bouwer heeft aandacht voor ontwikkeling, veiligheid, gezondheid en welzijn van de bouwplaats medewerkers en houdt rekening in alle communicatie-uitingen met de verschillende doelgroepen, zowel op de bouwplaats als naar de omgeving. Bouwplaats medewerkers dragen bij aan het imago van de bouw. Zij zijn het visitekaartje van de bouwplaats en van de bouwsector en zijn een rolmodel voor toekomstige instroom vakmensen.

Maatregelen

Op de norm

- Voor de bouwplaats zijn gedragsregels opgesteld.
- Op de bouwplaats worden bouwplaats medewerkers direct aangesproken bij het niet nakomen van afspraken of bij het constateren van onveilig handelen en/of ongewenst gedrag.
- Bouwplaats medewerkers zijn correct gekleed.

Boven de norm

- Het bouwbedrijf heeft actief beleid ten aanzien van stimuleren en inzetten van stagiairs/leerlingen.
- Uit oogpunt van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen biedt de bouwplaats de mogelijkheid om een SROI-medewerker in te zetten.

Bewustwording & Communicatie

Op de norm

- Veiligheid, gezondheid en welzijn van bouwplaats medewerkers zijn behandeld in de introductie, in de (taak-) instructie en in een toolbox meeting.
- Bouwplaats medewerkers zijn op de hoogte van veiligheid- en gezondheidsrisico's en maatregelen.
- Het bouwbedrijf heeft zichtbare aandacht voor veiligheid, gezondheid, welzijn en duurzame inzetbaarheid van medewerkers.
- Bouwplaats medewerkers zijn op de hoogte van deelname aan Bewuste Bouwers en committeren zich aan de gedragscode.
- Bouwplaats medewerkers spreken elkaar aan op gedrag en onaanvaardbare risico's.

Boven de norm

- Het bouwbedrijf en de bouwplaats dragen bij aan stimulering van jongeren voor studiekeuze techniek.
- Instructie en informatie zijn -indien van toepassing- in meerdere talen beschikbaar voor bouwplaats medewerkers.
- De bouwplaats houdt rekening met specifieke doelgroepen en met eventuele cultuurverschillen

Milieu

Een Bewuste Bouwer werkt milieubewust. Het bouwbedrijf heeft een beleidslijn om de impact op het milieu te minimaliseren. Het bouwbedrijf neemt maatregelen en faciliteert de bouwplaats om op minder milieubelastende wijze te bouwen, ook ten aanzien van de omgeving.

Maatregelen

Op de norm

- Op de bouwplaats zijn energie- en waterbesparende maatregelen doorgevoerd.
- Reductiemaatregelen voor energie- en waterverbruik worden gemonitord.
- De bouwplaats gaat op een bewuste en verantwoorde wijze om met afval en reststroomafval.
- Afval wordt in diverse fracties gescheiden ingezameld en aangeleverd.
- De bouwplaats is voorbereid om lekkage en morsen van olie en brandstof op te vangen.

Boven de norm

- De bouwplaats maakt gebruik van duurzaam opgewekte stroom.
- De bouwplaats heeft een target voor scheidingspercentage afval.
- Het project maakt gebruik van duurzaam en/of emissieloos materieel.
- (rest-)Materiaal wordt hergebruikt.

Bewustwording & Communicatie

Op de norm

- Op de bouwplaats of bij het bouwbedrijf wordt minimaal 1 x per jaar een toolbox over het werken vanuit de milieurichtlijnen gehouden.
- De (bedrijfs-)richtlijnen voor duurzaamheid (milieu, afval, energie- en waterbesparing) zijn gecommuniceerd op de bouwplaats.

Boven de norm

- Milieumaatregelen worden gedeeld met belanghebbenden en zijn zichtbaar.
- Resultaten van monitoring en meting worden gedeeld met belanghebbenden.
- Duurzaamheid is een selectiecriterium voor leveranciers en onderaannemers.

Verzorgd

Een Bewuste Bouwer werkt ordelijk. De bouwplaats maakt, gezien vanuit de omgeving, een nette indruk. Op en rond de bouwplaats is het opgeruimd en vrij van zwerfafval. Dit resulteert in een verzorgd uitziende bouwplaats, toegangswegen en afzettingen. Materiaal en materieel zijn opgeruimd, schoon en onderhouden.

Maatregelen

Op de norm

- Faciliteiten voor bouwplaats medewerkers en bezoekers zijn schoon en goed onderhouden.
- Materiaal en materieel zijn netjes opgeslagen, opgeruimd en indien nodig afgedekt en vastgezet.
- Schade en vervuiling aan wegen en/of eigendommen van derden worden voorkomen of hersteld.
- Hekken staan recht en voeten vormen geen val- en/of struikelgevaar.
- Op en rond de bouwplaats is geen aanwezigheid van los bouw- en sloopafval, zwerfafval en noemenswaardig onkruid.

Boven de norm

- Faciliteiten zijn toegespitst op de verschillende doelgroepen.
- Er zijn geschikte afvalbakken op diverse locaties op de bouwplaats aanwezig.
- Een alternatief voor bouwhekken die netheid en uniformiteit vergroten is aanwezig.
- Ongewenste graffiti wordt onmiddellijk verwijderd.

Bewustwording & Communicatie

Op de norm

- Het bouwbedrijf stimuleert en faciliteert de bouwplaats medewerkers om de bouwplaats en de faciliteiten schoon en opgeruimd te houden.
- Periodiek worden de bouwplaats en de naaste omgeving geïnspecteerd.

Boven de norm

- Bouwplaats medewerkers nemen zelf verantwoordelijkheid voor een opgeruimde bouwplaats en faciliteiten.
- Omwonenden worden betrokken bij de afwerking/inrichting van het bouwterrein.

BIJLAGE B: VOORBEELDEN AUDITSCORE

Rekenvoorbeeld auditscore die aan de norm voldoet, zonder Best Practice

Pijler	Onderdeel	Score	Waardering
Omgeving	Maatregelen	8	Boven de norm
	Bewustwording & Communicatie	7	Boven de norm
Veilig	Maatregelen	6	Op de norm
	Bewustwording & Communicatie	8	Boven de norm
Vakmensen	Maatregelen	9	Boven de norm
	Bewustwording & Communicatie	8	Boven de norm
Milieu	Maatregelen	6	Op de norm
	Bewustwording & Communicatie	7	Boven de norm
Verzorgd	Maatregelen	7	Boven de norm
	Bewustwording & Communicatie	7	Boven de norm
Totaal		73	
Totaal gemiddelde		7,3	
Best Practice		-	
Eindscore		**7,3**	

Rekenvoorbeeld auditscore die aan de norm voldoet, met Best Practice

Pijler	Onderdeel	Score	Waardering
Omgeving	Maatregelen	8	Boven de norm
	Bewustwording & Communicatie	7	Boven de norm
Veilig	Maatregelen	6	Op de norm
	Bewustwording & Communicatie	8	Boven de norm
Milieu	Maatregelen	5	Onder de norm
	Bewustwording & Communicatie	7	Boven de norm
Vakmensen	Maatregelen	9	Best Practice
	Bewustwording & Communicatie	8	Boven de norm
Verzorgd	Maatregelen	7	Boven de norm
	Bewustwording & Communicatie	7	Boven de norm
Totaal		72	
Totaal gemiddelde		7,2	
Eindscore		**7,2**	

BIJLAGE B: VOORBEELDEN AUDITSCORE

Rekenvoorbeeld auditscore die niet aan de norm voldoet op het totaalgemiddelde (non-conformiteitsprocedure)

Pijler	Onderdeel	Score	Waardering
Omgeving	Maatregelen	5	Onder de norm
	Bewustwording & Communicatie	5	Onder de norm
Veilig	Maatregelen	5	Onder de norm
	Bewustwording & Communicatie	6	Op de norm
Vakmensen	Maatregelen	6	Op de norm
	Bewustwording & Communicatie	6	Op de norm
Milieu	Maatregelen	5	Onder de norm
	Bewustwording & Communicatie	5	Onder de norm
Verzorgd	Maatregelen	5	Onder de norm
	Bewustwording & Communicatie	5	Onder de norm
Totaal		53	
Totaal gemiddelde		5,3	
Best Practice		-	
Eindscore		**5,3**	

Rekenvoorbeeld auditscore die niet aan de norm voldoet op een pijler (non-conformiteitsprocedure)

Pijler	Onderdeel	Score	Waardering
Omgeving	Maatregelen	6	Op de norm
	Bewustwording & Communicatie	7	Boven de norm
Veilig	Maatregelen	6	Op de norm
	Bewustwording & Communicatie	7	Boven de norm
Vakmensen	Maatregelen	6	Op de norm
	Bewustwording & Communicatie	6	Op de norm
Milieu	Maatregelen	6	Op de norm
	Bewustwording & Communicatie	4	Onder de norm
Verzorgd	Maatregelen	7	Boven de norm
	Bewustwording & Communicatie	6	Op de norm
Totaal		61	
Totaal gemiddelde		6,1	
Best Practice		-	
Eindscore		**6,1**	

BIJLAGE C: NON-CONFORMITEITSPROCEDURE

Bewuste Bouwers kan constateren dat een project niet conform de gedragscode van Bewuste Bouwers handelt. Deze non-conformiteit kan alleen worden geconstateerd tijdens een audit door de auditor van Bewuste Bouwers. Als door een opmerking van een omwonende of een mysterie-bezoeker het vermoeden ontstaat dat een project niet conform de gedragscode handelt, wordt binnen 4 weken een audit gepland.

Indien door Bewuste Bouwers is vastgesteld dat een project niet conform de gedragscode handelt, dan treedt de volgende procedure in werking.

1. Een non-conformiteit wordt als bevinding geconstateerd en vervolgens in het perspectief van verbeterpunten en kansen geplaatst. De contactpersoon van het project en de directie van het betreffende bouwbedrijf worden door Bewuste Bouwers van de non-conformiteit op de hoogte gesteld en verzocht om een reactie. De reactietermijn bedraagt 5 werkdagen.
2. Bewuste Bouwers bepaalt na ontvangst van de reactie van het project op welke termijn een heraudit plaatsvindt. Tijdens de heraudit wordt gekeken op welke wijze het project is omgegaan met het opheffen van de non-conformiteit. Voor deze heraudit kunnen kosten in rekening worden gebracht.
3. Is het project erin geslaagd de non-conformiteit op te heffen, dan mag het project het certificaat blijven voeren.
4. Is het project er niet in geslaagd de non-conformiteit op te heffen dan mag het project het certificaat niet meer voeren. Bewuste Bouwers rapporteert dit aan het project, de directie van het betreffende bouwbedrijf en de opdrachtgever.
5. Het project verdwijnt van de site van Bewuste Bouwers en Verbeterdebouw.nl.

BEWUSTE
BOUWERS

Alle actieve bouwplaatsen vind je op
www.verbeterdebouw.nl